

Megemlékezem
nevedről mindenkor,
nemzedékről nemzedékre,
s dicsérni fognak érte
a népek mindenkor
és örökkön-örökké.

Zsolt 45,18

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Mértékadó
Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság

LXXIX. évf. 39. • (3917.)
2023. szeptember 24. • Ára 360 Ft

Szent László útján

Veres András püspök újraszentelte
a felújított győri
Nagyboldogasszony-székesegyházat

Többéves munkálatok után kívül-belül megújult a Győri Egyházmegye főtemploma, a Nagyboldogasszony-székesegyház. A püspöki széke templom újraszentelését Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke végezte szeptember 13-án. Elhelyezték az újonnan kialakított Örökimádás-kápolnában az Oltárszentséget, ahol mostantól elkezdődik a 24 órás szent-ségimádás.

Ünnepre gyűlt össze a Győri Egyházmegye és Győr városa, a papság, hívek és számos vendég. Történelmi a dátum, mert a sok viszontagságot megélt épületet a hagyomány szerint annak idején szeptember 13-án szentelték fel, ezért választotta Veres András püspök, hogy a 2017 és 2023 között folyó munkálatok eredményeként megújult székesegyházat ezen a napon szentelje újra. Az egyházmegye főtemploma szembemiséző oltárt kapott, melyben elhelyezték Szent László és Boldog Apor Vilmos ereklyéit, és megnyílt az újonnan kialakított Örökimádás-kápolna is.

Veres András püspök a koncelebráló papok, a diakónus és a szolgálattevők kíséretében vonult a templom elé. A diakónus hozta Szent László és Boldog Apor Vilmos ereklyéit, melyeket az ünnepi szertartás során az új oltárban helyeztek el. A püspök köszöntötte a népet, imára szólított fel, és maga is imát mondott, hogy a közösség „összegyűlve az oltár körül gyarapodjék az égi szeretetben”, és áldást kért mindazokra, akik biztosították a templom megszépülését.

(Folytatás a 3. oldalon)

A szent olajjal való megkenés az új oltár felszentelésekor
Fotó: Lambert Attila

Megjelent!

Az Új Ember
2024-es
napтары
megvásárolhatók
az Új Ember
könyvesboltjában
és
a webbolton
keresztül

ISSN 0133-1205

9 770133120548

2 3 0 3 9

A bodajki kegyhely ünnepe

A Mindenkor Segítő Szűz Mária-templom
basilica minor rangot kapott

Erdő Péter bíboros, prímással, Michael W. Banach apostoli nunciusal, Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspökkel ünnepelték szeptember 17-én Bodajkon a Mária-napi főbúcsúban a kegytemplom basilica minor rangra emelését, 75 évvel azután, hogy Mindszenty József beszédét mondott a kegyhelyen.

A bodajki Mária-napi főbúcsúra szeptember 17-én, vasárnap már kora reggel érkeztek gyalogosan, autókkal és buszokkal a zarándokok, hogy együtt emlékezzenek meg a 75 évvel ezelőtti eseményre, amikor Mindszenty József bíboros harmincezer ember előtt mondta el az egyik utolsó, nyilvános beszédét a letartóztatása előtt. A mostani ünnepen került kihirdetésre, hogy Ferenc pápa döntése a bodajki Mindenkor Segítő Szűz Mária-kegytemplomot kisbazilika, azaz basilica minor rangra emelte.

Az ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka Erdő Péter bíboros, prímás volt. Koncelebrált Michael W. Banach apostoli nuncius, Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, Mórocz Tamás, a kegyhely plébánosa és az ország különböző pontjairól érkező papok. A szentmisén jelen volt a két egykori gyermek, akik 1948-ban, öt éves korukban köszöntötték Mindszenty József bíborost Bodajkon.

A szentmise elején Mórocz Tamás plébános köszöntötte Erdő Péter bíborost, Michael W. Banach nunciusot és Spányi Antal megyéspüspököt. Örömet fejezte ki jelenlétükért a kegyhely atyái, munkatársai és hívó közösség nevében. „Az Önök személyében valóságosan megjelent az

Egyház számunkra, az együtt ünneplés kegyelme megérezte velünk, milyen jó az egy test közösségében, Krisztusban egységben lennünk ezen a szent és történelmi helyen” – mondta, majd megköszönte Erdő Péter bíborosnak, hogy szentéletű elődje, Mindszenty József emlékére eljött a zarándokok közé és mély tanításával gazdagította őket. Mórocz Ta-

más háliját fejezte ki Michael W. Banach segítségével, hogy kegyhelyük méltó múltjához illően megkaphatta a pápai elismerést, a kisbazilika rangot. Spányi Antal püspöknek pedig azért mondott köszönetet a bodajki plébános, mivel nap mint nap kézzelfoghatóan érezheti főpásztori szeretetét, és szíven viseli a Székesfehérvári Egyházmegye legfőbb búcsújáráhelyének sorsát.

Spányi Antal püspök örömet fejezte ki, hogy Ferenc pápa meghallgatta kérésüket, és az ősi kegyhely, amely az egész magyarországi egyház egyik fontos zarándokhelye, kisbazilika rangot kapott. A püspök emlékeztetett: mindannyian tudják, hogy a kegyelem összesűrűsödik, a hívek imádsága, az átimádkozott évtizedek, évszázadok kegyelmi nyomot hagynak, és ezt a hívők megtapasztalják, ezzel találkoznak.

(Folytatás a 10. oldalon)

Erősnek maradni a reményben

Tudnivalók a veszprémi KATTÁRS-ról

A Katolikus Társadalmi Napok (KATTÁRS) ünnep formájában szeretné bemutatni mindazt a munkát, amit az egyházi közösségekben és intézményekben végeznek a munkatársak vagy az önkéntesek. A három nap találkozásra hív, és lelki, szellemi, szociális feltöltődést kínál. Mivel várja szeptember 29. és október 1. között az érdeklődőket az örökségét megújító Veszprém? – Udvardy György érseket arról kérdeztük, miben áll a rendezvény fontossága, Loósné Dömötör Enikő főszervező pedig KATTÁRS programkínálatába nyújt betekintést.

– Erősek a reményben – üzeni a KATTÁRS mottója. Mi tud megerősíteni bennünket?

Udvardy György érsek: Az evangélium hirdetése mindig feladata az Egyháznak, s ezt mindig aktuálisan kell megtennie. Manapság úgy tűnik, hogy a minket körülvevő és erősen befolyásoló társadalmi nehézségek kikezdi az ember reményét. Márpedig mi – a Szentírásra támaszkodva – hisszük, hogy a reménységünk nem a pillanatnak szól, nem valami

Udvardy György érsek:
Hiszük,
hogy a reménységünk
nem a pillanatnak szól,
hanem az üdvösségre irányul

kellemesnek az elérésére, hanem az üdvösségre irányul. Mivel megvan bennem a remény, annak tárgyát, az örök életet a hittemmel tudom megfogalmazni, és emiatt vagyok képes a szeretet cselekedeteire. A hármasteni erény nemcsak önmagában szép és kifejező, hanem a mindennapi élet cselekvéseiben is megnyilvánul.

(Folytatás a 7. oldalon)

Nincs életszentség a szegényekkel való törődés nélkül

Június 28-án a Szentatya tizenhetedik katekézisést tartotta az evangelizáció iránti szenvedély témájáról. A tanúságtevők sorában az ausztrál Szent Mary MacKillop alakjára irányította a hívők figyelmét, aki egész életét a szegények oktatásának szentelte. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim és nővéreim, jó napot kívánok!

Ma túrnunk kell egy kicsit ezt a nagy meleget! Köszönöm, hogy eljöttetek ebben a hőségben, ebben az erős nap-sütésben! Köszönöm szépen, hogy idelátogattatok!

Ebben az apostoli buzgóságról szóló katekézissorozatban példamutató férfiakkal és nőkkel találkozunk, akik különböző korokban és helyeken életüket adták az evangéliumért. Ma messzire megyünk, Óceániába, egy sok, kisebb-nagyobb szigetből álló földrészre. A Krisztusban való hit, melyet sok európai kivándorló magával vitt azokra a földekre, hamarosan gyökeret vert, és bőséges gyümölcsöt hozott (vö. Szent II. János Pál: *Ecclesia in Oceania* szinódus utáni apostoli buzdítás, 6).

Köztük volt egy rendkívüli szerzetesnővér, Szent Mary MacKillop (1842–1909), a Szent Szív Szent József Nővérei szerzetesi intézmény alapítója, aki Ausztrália szegény vidéki lakosságának szellemi és vallási képzésének szentelte életét.

Mary MacKillop Melbourne közelében született Skóciából Ausztráliába kivándorolt szülők gyermekeként. Már fiatal lányként úgy érezte, ar-

ra hívja Isten, hogy ne csak szavakkal szolgálja őt és tegyen tanúságot róla, hanem mindenekelőtt Isten jelenléte által átalakított életével (vö. *Evangélium gaudium*, 259).

Mária Magdolnához hasonlóan, aki először találkozott a feltámadt Jézussal, és akit Jézus elküldött, hogy vigye el a feltámadásáról szóló hírt a tanítványoknak, Mary szintén meg volt győződve, hogy ő is azt a küldetést kapta, hogy továbbadja az örömhírt, és másokat az élő Istennel való találkozásához vonzzon.

Bölcsen értelmezve az idők jeleit, felismerte, hogy a legjobb módja ennek a fiatalok nevelése, annak tudatában, hogy a katolikus nevelés az evangelizáció egyik formája. Az evangelizáció nagyszerű formája! Ha tehát elmondhatjuk, hogy „minden szent egy külön küldetés: az Atya terve az evangélium egyik szempontjának tükrözésére és megtestesítésére a történelem egy meghatározott pillanatában” (*Gaudete et exultate* apostoli buzdítás, 19), akkor Mary MacKillop különösen iskolák létesítésével tette ezt.

Az evangélium iránti buzgóságának egyik lényegi vonása a szegényekkel és a kirekesztettekkel való törődés

volt. Ez nagyon fontos: az életszentség útján, mely a keresztények útja, a szegények és a kirekesztettek főszerep-

lők, és az ember nem haladhat előre az életszentségben, ha így vagy úgy nem szenteli magát nekik.

Ok, akiknek szükségük van az Úr segítségére, az Úr jelenlétét hordozzák. Egyszer olvastam egy mondatot, amely szíven ütött. Így hangzott: „A történelem főszereplője a koldus: a koldusok hívják fel a figyelmet az igazságtalanságra, a világnak erre a nagy szegénységére.” A pénzt fegyvergyártásra, nem pedig ételkészítésre költik. Ne felejtsetek el: nincs életszentség, ha így vagy úgy nem törődünk a szegényekkel, a rászorulókkal, a társadalom peremére szorultakkal. Ez a szegényekkel és a kirekesztettekkel való törődés készítette Mary MacKillopot arra, hogy oda menjen, ahová

mások nem akartak vagy nem tudtak elmenni. 1866. március 19-én, Szent József napján nyitotta meg az első iskolát Dél-

melki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillopot az evangéliumnak a szegények körében való terjesztése iránti buzgósága arra készítette, hogy más jótékonyági intézményeket is elindítson, kezdve az Adelaide-ben megnyitott Gondviselés Házával, mely elhagyott idősök és gyermekek befogadására szolgált.

Mary mélyen hitt Isten gondviselésében: állandóan bízott abban, hogy Isten minden helyzetben gondoskodik. Ez azonban nem kímélte meg az apostolkodásából eredő aggodalmaktól és nehézségektől. Marynek pedig jó oka volt bízni az isteni gondviselésben: fizetnie kellett a számlákat, tárgyalnia kellett a helyi püspökökkel és papokkal, irányítania kellett az iskolákat, gondoskodnia kellett nővérei szakmai és lelki képzéséről; később pedig komoly egészségügyi problémákkal is meg kellett küzdenie. Mindezek ellenére nyugodt maradt, türelmesen hordozta a keresztet,

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Mary MacKillopot az evangéliumnak a szegények körében való terjesztése iránti buzgósága arra készítette, hogy más jótékonyági intézményeket is elindítson, kezdve az Adelaide-ben megnyitott Gondviselés Házával, mely elhagyott idősök és gyermekek befogadására szolgált.

Mary mélyen hitt Isten gondviselésében: állandóan bízott abban, hogy Isten minden helyzetben gondoskodik. Ez azonban nem kímélte meg az apostolkodásából eredő aggodalmaktól és nehézségektől. Marynek pedig jó oka volt bízni az isteni gondviselésben: fizetnie kellett a számlákat, tárgyalnia kellett a helyi püspökökkel és papokkal, irányítania kellett az iskolákat, gondoskodnia kellett nővérei szakmai és lelki képzéséről; később pedig komoly egészségügyi problémákkal is meg kellett küzdenie. Mindezek ellenére nyugodt maradt, türelmesen hordozta a keresztet,

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

Mary MacKillop meg volt győződve arról, hogy az oktatás célja a személynek mint egyéneknek és mint a közösség tagjának a teljes kifejlődése, és hogy ez bölcsességet, türelmet és szeretetet igényel minden tanár részéről.

Az oktatás és nevelés ugyanis nem abban áll, hogy a tanulókat az emberi és lelki növekedés útján, megmutatjuk nekik, hogy a feltámadt Jézussal való barátság hogyan tágitja ki a szívet és teszi emberibbé az életet. Nevelni annyit jelent, mint segíteni valakit, hogy jól gondolkodjon, jól érezzen (a szív nyelve), és jól cselekedjen (a kezek nyelve). Ez a látásmód egészen idősekről ma, amikor úgy érezzük, hogy „nevelési paktumra” van szükség, mely képes egyesíteni a családokat, az iskolákat és az egész társadalmat.

mely a küldetés szerves részét képezi.

Egy alkalommal, a kereszt felmagasztalásának ünnepén Mary így szólott egyik nővértársához: „Leányom, sok éve megtanultam szeretni a keresztet.” Nem adta meg magát a megpróbáltatások idején, amikor beborult fölötté az ég, amikor az ellenállás és az elutasítás el akarta venni az örömet. Láthatjátok: minden szent találkozott ellenállással, még az Egyházon belül is. Érdekes. Ő is találkozott vele. Megmaradt abban a meggyőződésében, hogy amikor az Úr „az inség kenyere és a nyomorúság vizét” (Iz 30,20) adta neki, maga az Úr volt az, aki rögtön válaszolt kiáltására, és körülvette őt kegyelmével. Ez az apostoli buzgóság titka: a folyamatos kapcsolat az Úrral.

Testvéreim és nővéreim, Szent Mary MacKillop miszionáriusi tanítványsága, az ő kreatív válasza kora Egyháznak szükségleteire, az ő elkötelezettsége a fiatalok teljes körű nevelése iránt inspiráljon ma mindannyiunkat, akik arra kaptunk meghívást, hogy az evangélium kovása legyen gyorsan változó társadalmunkban. Az ő példája és közbenjárása támogassa a szülőket, a tanárokat, a katekétákat és az összes nevelő mindennapi munkáját, a fiatalok javára, egy emberibb és reményteljesebb jövő érdekében!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: VaticanNews

Van közünk egymáshoz?

A szeptember 28. és október 1. között Veszprémben sorra kerülő Katolikus Társadalmi Napok alaptémájához kapcsolódva az Egyház Társadalmi Tanításáról, egyén és közösség viszonyáról szól Uzsalyiné Pécsi Rita neveléskutató írása, amely az alábbiakban olvasható.

Nehéz időköt élünk – és talán nem is a külső körülmények a legnehezebbek, hanem a belső feszültségeink. Hogyan lehetek önmagam, ugyanakkor a közösség része is? A kisebb közösség még hagyján, de hol a helyem a társadalomban? És egyáltalán: mi közöm az egészhez? Ugysem lehet beleszólni, nem látjuk át a kusza politikai játszmákat stb. Mindenki kaparja ki a saját gesztenyéjét, és hagyjuk végre egymást békén? Törődj a saját üdvösségeddel!

De mit válaszolunk majd egykor a nagy kérdésre: hol van a te testvéred? Van erre a zavarba ejtő dilemmára válaszunk?

A minap szóba került az „Egyház társadalmi tanítása”. (Perszonalitás, szolidaritás, szubszidiaritás.) Ne higgyük, hogy ez egy távoli, csak a filozófusok számára fontos – sajnos csupa idegen szóval megjelölt – kérdés! Hiszen mit is boncolgat? Pontosan az imént feltett kérdésünkre! Vegyük hát egy kicsit közelebből szemügyre!

A személyes szabadság és eredetiség méltóságát megőrizve (perszonalitás) lépünk ki szűkös világunkból, vegyük észre, hogy rászorulunk egymásra, és a közösség nem kívülről, hanem belülről épül! Ez az élő és

megtartó kapcsolatokról épülő hálózat mindaddig nem jön létre, amíg csak érekközösségben gondolkodunk, nem pedig életközösségben élünk. Tehát személyes odaadottságunk és felelősségünk nélkül nem megy. Ez a szolidaritás. Azaz, csak a bizalom, a hála, az összetartozás, a kölcsönös szeretet és szolgálat közösségében válhatunk személyiséggé, csakis így boldogulunk és boldogíthatunk másokat. A közösségből való kiszakadás az ember testi-lelki lerongyolódásához vezet. József Attila újra és újra aktuális sorai ma is felszólító erejűek: *Hiába fűrészöld önmagadban, csak másban moshatód meg arcodat.*

Szabadnak meghagyni a személyt, ugyanakkor gyengéd hűség-gel keresni a kölcsönös köteleesség-vállalás és segítségnyújtás lehetőségeit. Ezt a közösségi viszonyulást alapjaiban rombolja szét individualista és fogyasztói szemléletű társadalmunk boldogságesszménye, amely a szabadságot a kötődésektől való szabadságban és a boldogulást a hatalom- és birtoklásvágyat erősítő teljesítményversenyben látja. Az ebben a légkörben felnövekedő személy örömforrása mindaz, amit birtokolhat: tárgyak, emberek teste-lelke, pozíció, feladatok. Mindent „megszakért”, kritizál, minősít, hiszen az igazságot is birtokolni véli. Jó hasonlattal és tüpontos következtetéssel él Kopp Mária: a vándor része a természetnek, a virágzó rétnek, a birtoklás szenvedélyének rabja azonban elkeríti a rétet. Ez a szerzés-vágy az önmagába záródás állapotával jár, az élvezetek pedig arra szol-

gálnak, hogy ezt a kínzó ürességet feledtessék.

Számomra megdöbbenő, hogy a társadalmi tanítás e területén még mennyi teendőnk van szülőként és nevelőként, de még az önnevelés terén is.

És van még egy „csavar” ebben a dologban: ez a szintén kimondhatatlanul idegenül hangzó fogalom: a *szubszidiaritás*. Nézzünk mögéje, mit is jelent ez! „*Amit az egyének saját erejükből és képességeik révén meg tudnak valósítani, azt a hatáskörükből kivonni és a közösségre bízni tilos.*” (XI. Pius)

Ejha! Lefordítva a mindennapok nyelvére: ne tedd meg a gyermeked helyett azt, amit már ő is meg tud tenni! Ne kösd be a cipőjét, ne vágd össze a paradicsomot, nem kell felvinni a táskáját az emeletre, és felkínálni a mamahotelt a „te csak tanulj fiam” jelszó mögé bújva!

A növekedéshez szükséges önállóság szavatolása mintha hiánycikké vált volna kisebb-nagyobb közösségeinkben. A felelősség átadásáról és az ezzel járó bizalomról van itt tulajdonképpen szó. „A világon soha sehol senki sem javult meg a felelőségre vonás eredményeként”, írja Kopp Mária.

Tudunk-e jó szívvel bízni felnőtt gyermekeink önálló életvezetésében, családi életük saját megoldásaiban? Tudunk-e házastársunknak egyéni érdeklődésére saját időt, saját pénzt megszavazni? Bízunk-e öregeinkre valós, nem túlságosan megterhelő, mégis hasznos tevékenységgel? És az iskola világában? Nem ural-e mindent a számonkérés, a minősítés az

önálló tevékenység, tapasztalatszerzés helyett?

Nagyobb léptékben pedig úgy fordíthatjuk le mindezt, hogy az oktatási intézményeknek legyen saját, széleskörű felelősséggel és döntési hatáskörrel rendelkező gazdája, vezetője. Az egyházi közösségekben bízunk civilek komoly feladatok – pénz, paripa, fegyver biztosításával, a tevékenység megtűrése helyett a nagyra értékelés és a valós bizalom megadásával. (Ne csak az önkéntes sekrestyési és portörleési feladatokra gondoljunk!) Sok egyházi munkaadó napi gyakorlatát tekintve mintha nem találkoztak volna a szubszidiaritás elvével – nagy tisztelet a kivételnek.

Még szélesebbre nyitva a látókört, elgondolkozhatunk azon is, hogy ez az elv hogyan valósul meg a nemzetek önrendelkezését biztosító, avagy az országok belügyeibe is beavatkozó uniós törekvések tekintetében. A hatalomgyakorlás egyik kézenfekvő formája: az alulról jövő kezdeményezések elnyomása, az irányított személyek mindenoldalú kontrollja.

Ugyanakkor természetesen minden szinttől elvárjuk az őt megillető felelősség gyakorlását, tehát azt a vezetést, amely megmutatja, merre nézz, de nem mondja meg, mit láss. Ennek egy apró gyöngyszemként idézzük fel Kentenich atya életének egy momentumát. Fiatal férfiak nevelője volt, amikor növendékeit elvitték a frontra. Ma is őrizzük az egyik ifjú kétségbeesett levelét, amelyben a megalázásra, az agresszivitásra, az embertelen bánásmódra panaszkodik lelkiatyjának. Kente-

nich néhány apró széljegyzettel és az alábbi tömör utóirattal küldi vissza az írását: „*Tudnék részletesebb tanácsokat is adni, de nem teszem. Rágd át magad rajta! Képes vagy rá!*”

Ezt jelenthetné ez a társadalmi tanítás! Tekintsük egymást „nagykorúnak” és ne csupán végrehajtó alkalmazottnak a családban, az egyházban és a közéletben! Felnőtt embereknek, akik a saját színterükön képesek felnőttként gondolkodni és cselekedni. Jó lenne ezt kinézni egymásból, illetve erre képessé tenni a gyermekeket és a fiatalokat is. Főlebrszteni a munkatársban, a hívekben, a diákokban a vágyat, hogy elhiggye: képes vagyok rá, meg tudom csinálni. Mi pedig készen állunk, ha segítséget kérne tőlünk. Értékesnek látjuk, szeretem, hogy eredeti vagy, megbízom benned. Ily módon talán nem lenne ekkora körülöttünk az értékesített, depressziós tömeg. Valóban ez lehetne az a hajtóerő, mely az Egyház és a társadalom megújulását szolgálja.

*Van hozzá közöd,
mit csinálod?
És hogy mit gondolkodol?
Van hozzá közöm,
mit csinálod?
És hogy mit gondolsz?
Van közünk egymáshoz?
Hozzám, hozzád, mindenkire,
aki véletlenül épp itt él
épp most,
és akin múlik,
hogy mi lesz a világból?
Van közünk egymáshoz,
talán, igen.*

(I. Sjöstrand)

Szent László útján

Veres András püspök úraszentelte a felújított győri Nagyboldogasszony-székesegyházat

(Folytatás az 1. oldalról)

Andorka Miklós, a Győri Egyházmegye főépítésze átadta Veres Andrásnak a templom kulcsát, melyet a főpásztor megáldott, és továbbadta Böcskei Győző plébánosnak, kérve, hogy nyissa ki az épület kapuját.

„Lépjünk be hálaadással, és énekelve magasztaljuk az Urat!” Megszólt az orgona, és bevonult a keresztel az élen az asszisztencia, köztük a papnövendékek, az egyházmegye papsága, a diakónus és a megyéspüspök.

A víz megáldásával, a templom falainak és az oltár meghintésével megkezdődött a templom úraszentelésének szertartása.

Homíliájában Veres András a templom, kiemelten a székesegyház jelentőségéről, a hívő embernek az Egyház életében betöltött szerepéről beszélt. Felolvasta a bencés diákként használt hittankönyvében olvasott Plutarkhosz-idézetet. A görög bölcs gondolata megerősítette, és a mondatot örökre megjegyezte: „Találhatsz városokat bástyák nélkül, írástudás nélkül, királyok nélkül, paloták nélkül, de várost Isten szentélye, ima és áldozat nélkül még senki nem látott, és nem is fog.” A történelem igazolja a bölcsét. Ma, éljen bárhol az ember, vágyát, hogy „kiszakítson az életteréből egy helyet, amelyet teljesen Istennek szentel, Istennek adja át ott magát”, senki nem

van a katolikus, az egyetemes Egyház. A székesegyház jelzi, hogy az adott területen az Egyház szervesen működik, és kifejezi a Rómával való közösséget, hiszen a pápa által kinevezett püspök székhelye. Szépen mutatja ezt, hogy a kupolá-

hívók és nem hívők egyaránt megtalálnák itt az imádság helyét, megélnék az Istennel való közösséget.

Veres András végül köszönetet mondott a magyar kormány támogatásáért, hisz e hathatós segítség nélkül a felújítás elképzelhetetlen lett volna. „Hiszem – fogalmazott a főpásztor –, hogy a felújítással nemcsak a Győri Egyházmegye híveit, nem is csak a kegyképhez rendszeresen elzarándokló magyarországi híveket támogatták, hanem az Európából vagy még távolabbról érkező embereken keresztül Magyarország imázsát is erősítik.”

A szertartás a Mindenszentek litániájával folytatódott. Ezt követően elhelyezték az oltárban az ereklyéket.

megkenése és a tizenkét gyertya elhelyezése. Tömjénezéssel folytatódott a szertartás, először az oltárnál, majd a templom és a hívek tömjénnel való megáldása következett, végül felgyújtak a fénycsúcsok az oltáron és a templomban is, és folytatódott a szertartás az eucharisztia liturgiájával. A szentmisét követően Veres András püspök vezetésével átvitték az Oltáriszentséget az Örökimádás kápolnába. Püspöki áldással ért véget a szertartás.

A szentmisén koncelebrált az egyházmegye papsága, köztük Pápai Lajos emeritus győri megyéspüspök; Reisner Ferenc általános püspöki helynök; Kálmán Imre püspöki irodaigazgató; Böcskei Győző, a székes-

vonhatja kétségbe – mondta a győri megyéspüspök.

A zsidók számára a templom nemcsak az áldozatbemutató helye volt, hanem viszonyítási alap is. A keresztény embereknek pedig a legfontosabb közös imádsága a szentmise, a legfontosabb hely pedig a templom, ahol összegyűlhetnek az eucharisztia megünneplésére.

A székesegyház, a püspöki székes templom az Egyház tudásában, életében meghatározó szereppel bír. Ahogy Antiochiai Szent Ignác írja: ahol a püspök megjelenik, ott legyen a sokaság, hasonlóan ahhoz, hogy ahol Jézus Krisztus van, ott

ban az egyik oldalon a római Szent Péter-bazilika ábrázolása látható, a másik oldalon pedig az egyházmegye székesegyházé. A székesegyház az adott vidék önkifejeződése is, jelzésértékű, hogy milyen módon becsülik meg, hogyan díszítik a templomot – mondta Veres András. „Mi, győriek szeretjük a templomunkat, büszkék vagyunk arra, hogy itt van a vérrel könnyező Szűzanya kegyképe, a lovagkirály, Szent László hermája és az 1945-ben vértanúhalált halt Boldog Apó Vilmos püspök sírja is.”

A főpásztor kifejezte, hogy mindannyian azt szeretnék, ha a betérők,

A győri megyéspüspök az oltárnál állva mondta el a felszentelő imát, majd megkenete olajjal az oltárt. Ezután következett a templom falainak

egyház plébánosa; Sári-Szabó Kelemen OSB, a Szent Mór Bencés Perjeliség perjele; Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

(MKPK) titkára és Németh Gábor, az MKPK irodaigazgatója. Az evangélikus testvéregyházat Szemerei János püspök képviselte.

A szertartáson jelen volt Semjén Zsolt nemzetpolitikaért, egyházügyekért és nemzetiségekért felelős miniszterelnök-helyettes; Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár; Dézsi Csaba András, Győr polgármestere; Németh Zoltán, a Győr-Moson-Sopron megyei önkormányzat közgyűlésének elnöke; Széles Sándor, a Győr-Moson-Sopron megyei kormányhivatal vezetője; Kara Ákos országgyűlési képviselő; Simon Róbert Balázs országgyűlési képviselő; Andorka Miklós, a Győri Egyházmegye főépítésze; Pásztor Edina, a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárságának fősztályvezetője; Fekete Dávid, a győri önkormányzat képviselője.

A szentmise lélekemelő zenei szolgálatát Ruppert István kántorkarnagy és Horváth Csaba diakónus meghívására a győri templomok kórusai, énekes hívei látták el. A 35 fős egyesített kórus többek között a *Missa de Angelis* gregorián latin ordinárium tételét, Menegali *Jesu Salvator Mundi*, Halmos László *Minden földek*, Marco Frisina *Anima Christi*, Varga László *Hol szeretet és egyetértés* című kórusműveit énekelte. A hangszeres művek közül Charpentier *Te Deum* trombitán, Johann Sebastian Bach *Air* című műve hegedűn csendült fel a liturgia keretében.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A győri Nagyboldogasszony-székesegyház

A Szent István által 1001-ben alapított egyházmegye első székesegyháza a 11. században épült. A történelem viszontagságai következtében többször megsemmisült. A teljesen törökmentes székesegyházat Draskovich György püspök megbízásából 1639 és 1645 között Giovanni Battista Rava építómester tervei alapján építették újja barokk stílusban. Széchényi György püspök idején toronnyal egészült ki.

A templombelső végleges kialakítását Hefele Menyhért tervei alapján fejezték be az 1780-as években. Franz Anton Maulbertsch osztrák festő ekkor készítette a falakat és a mennyezetet borító freskókat. A székesegyház legutóbbi felújítására az 1970-es években került sor.

A mostani teljes körű külső és belső felújítás 2017 és 2023 között zajlott. A többségében állami forrásból megvalósult fejlesztések során megújult a főtemplom homlokzata, korszerűsítették a tornyot, amelybe új harangok is kerültek.

Restaurálták a mennyezeti freskót és a barokk falfestményeket, felújították a székesegyház fő- és mellékoltárait és a karzatot. A 20. század második felében lerakott járólapokat mészko burkolatra cserélték. Korszerűsítették az épületgépészeti, a világítási, a fűtési, a biztonsági és a hangosítási rendszert. A székesegyházban az Örökimádás-kápolna mellett kincstárat is kialakítottak, ahol a jövőben a székesegyház szakrális kincseit őrzik.

A BIBLIA ÜZENETE

A gazda titka

Mt 20,1–16a

Jézus példabeszédeit olvasva nagy felismerésekre teszünk szert: megtanítanak látni, utakat nyitnak meg, elvezetnek minket a válszokhoz, melyre a hétköznapi, józan dialógus legtöbbször képtelen. Van e beszédek közt olyan, mely szinte szívünk mélyére hatol, és van Jézusnak néhány olyan hasonlata is, melyet nehezen tudunk értelmezni, sőt, akár még vitába is szállunk vele. Ilyen példabeszéd annak a gazdának a története is, aki a nap első óráiban munkásokat fogad fel. Egyeseket már reggel kiküld a szőlőjébe, másokat napközben fogad fel, és hallunk olyan munkásokról is, akik csak késő délután kezdenek el dolgozni. A nap végén azonban mindenki ugyanazt a fizetséget kapja.

Mi, akik a példabeszédet olvassuk, az elsőkkel együtt zúgolódni kezdünk, mert igazságtalannak érezzük a gazda döntését. Miért? Egyik alapvető magyarázat az, hogy mi, emberek – még keresztényként is – szeretjük méregetni egymást. Beárazzuk és értékeljük embertársainkat, mégpedig képességeik, teljesítményük, az irántuk érzett szimpátia, társadalmi beágyazottságuk és ki tudja még, hányféle szempont szerint díjazzuk, rangsoroljuk őket. Ez esetben a viszonyítási alap a teljesítmény. Van, hogy önmagunkat is hibáztatjuk ezért, hiszen amikor nem vagyunk elégedettek a saját teljesítményünkkel, könnyen értéktelenné gondoljuk magunkat. A teljesítmény és a mennyiség elvét fókuszba állítva, mindig a materiális, vagyis az anyagi, a földi, a mulandó, a kezünk közül könnyen kicsúszó dolgok felé sodródunk. Az ilyen megközelítés soha nem tükrözi a személyi igazi, evangéliumi értelemben vett értékességét. Ezek után lehet,

hogy mégis a gazda titkában kell keresnünk a helyes értelmezést?

A gazda, aki az Urat jeleníti meg a történetben, nagylelkűen és mindenki iránt tanúsított szeretettel osztja ki a fizetséget. Isten nagylelkűen, szeretettel és irgalommal, de nem a sikerünket pontozva értékeli bennünket. Isten nem tud és nem is akar bennünket beárazni, mert mindenkinek ugyanazt ajándékozza, mindannyiunkat az örök életre, a vele való örök közösségre hívott meg. Ő nem tud csak egy részt adni önmagából, ő sem kezd el méregetni magát aszerint, hogy ki mikor ismerte fel őt, ki mikor változtatta meg az életét. Aki Jézust felismerte mint élete értelmét és személyes jövőjét, annak nem az számít, hogy mikor és hol történt mindez, csak az a lényeges, hogy Jézus élete részévé vált, jövője örök értelmet és célt nyert. A gazda titka első olvasatra érthetetlen, ugyanakkor világos. A titok abban rejlik, hogy ő mindenkire számít, mindenkit hív és vár. Nem a munkánkat méri meg, hanem a szívünk néz rá. Nem ismeri a mennyiséget, de ismeri az irgalmat, nem tud mit kezdeni a térrel és idővel, de mindig ott áll a szőlőjébe vezető úton, hogy aki arra téved, befogadja és keblére ölelje.

A példabeszéd egyik üzenete az lehet, hogy Isten titkát nem megértenünk kell, hanem felismerni, és ezt a felismerést nem szabad magunkba zárni. Arra ösztönöz, hogy ujjongó örömmel fogadjuk mindazok felismerését is, akik később érkeznek, akik még a maguk damaszkuszi útját járják, mert a példabeszéd utolsó mondatát nem feledve: lehetnek az utolsókból elsők, és az elsőkből utolsók.

Serfőző Levente

GÖRÖGKATOLIKUS LEKISÉG

A Szent Liturgiáról (144.)

Mint ismeretes, a bizánci egyház – így a görögkatolikus egyház is – nagy hangsúlyt fektet a képi ábrázolásokra. Ennek leggyakoribb és kézzelfogható megnyilvánulásai az ikonok. Rajtuk keresztül pedig teológiát akar közvetíteni az Egyház. Ez pedig vonatkozik az ünnepi ikonokra is, amelyeken az üdvtörténeti esemény „ábrázolása” történik. Am ez nem realizitikus módon megy végbe, hanem úgy, hogy a tanítás lényegét ragadja meg. Görögkatolikus szerkönyvünk külön szertartást tartalmaz az ünnepi képek megáldására.

A zsolnározás utáni hosszú áldóimádságban érdemes felhívni arra, hogy milyen fontos szerepet kap az ikon-tisztelet jogosságának a megalapozása. Előtte azonban el kell imádkozni a „szokásos kezdet” néven ismeretes imafüzért. Ezt követi a 66. zsolnározás. Érdekes, hogy ebben csak nagyon áttételesen lehet felfedezni azt az utalást, amely az ünnepi ikonokon ábrázolt üdvtörténeti eseményekre vonatkozik. Valójában egy összefoglaló gondolatról van szó. Azért kérjük, hogy „könyörölgjön rajtunk az Isten, és áldjon meg minket”, hogy hozzáfűzhessük: „hogy megismerjük a földön utadat, minden nép között a te szabadításodat”. Igen, ennek képi megjelenítése történik az ikonokon!

A pap által mondott áldóima a Szentháromság felé fordul, akit az „emberi gyarló ember föl nem érhet, sem emberi ajak ki nem fejezhet”, akit „a halandók közül soha senki sem láthatott”. A Szentírás és

az atyák tanítása nyomán mégis hisszük a három személyiségét. Ezek után következik az istenjelenség szentírásai felidézése. Előbb a mamrei eseményé, ahol az Isten három angyal képeben jelent meg Ábrahámnak. Ezt követi Jézus Jordánban való megkeresztelkedésének felidézése, ahol a Fiú testi valóságában, az Atya mennyei szózatával, a Szentlélek pedig galamb képeben volt jelen. Idézi a mennybemenetelt is, amikor Jézus az Atyához ment föl, hogy leküldje a Szentleket. Végül az Úrszínváltozás eseményét írja le, ahol az Atya szózatában, a Szentlélek fényes felhőben, a Fiú „vakító fényárban” mutatta magát. Ezért nemcsak szájjal valljuk ezeket, hanem „képet is írunk” róluk. És természetesen a többi üdvtörténeti eseményről is, melyek az ikonokon láthatók. Mindez nem azért történik, hogy a képet „istenítsük”, hanem azért, hogy a képet szemlélve Istent

dicsőítsük és „megszámlálhatatlan jótéteményeiről megemlékezzünk”. Kell-e még valamit mondani az ikontisztelet védelmében? Mindenesetre az ima idézi a Szent Baziltól származó klasszikus mondatát: „a képmás tisztelete annak eredetijére száll vissza”. Tehát egyáltalán nem bálványimádásról van szó!

Ezek után kéri a pap a Szentháromságot: „háromszorszent nevedben áldd meg és szenteld meg” az ikont. Hozzáfűzi a célt is: hogy akik a képet tisztelik, előtte imádkozni fognak, kegyelmet találjanak Istennél, minden veszedelemtől megmeneküljenek, vétkeik megbocsátását nyerjék, az örök boldogságba jussanak.

A békességi áldás után történik az ikon megszentelése, ami egy kissé bővebb a szokásosnál, mert itt ismét a Szentháromságra történik utalás. A szertartás az adott ünnepi tropár eléneklésével zárul.

Ivancsó István

SZEPTEMBER 24., ÉVKÖZI 25. VASÁRNAP (Szent Gellért püspök, Mercédesz, Gerda) – Iz 55,6–9 (Az én gondolataim nem a ti gondolataitok.) – Fil 1,20a–24,27a (Számomra az élet Krisztus.) – Mt 20,1–16a (Talán rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok?) – **Zsolozsma:** I. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 223 – EE 593, Ho 223 – EE 147, Ho 116 – EE 596, Ho 274 – EE 361. **SZEPTEMBER 25., HÉTFŐ** (Eufrozina, Kleofás) – Ezdr 1,1–6 – Lk 8,16–18. **SZEPTEMBER 26., KEDD** – Szent Kozma és Szent Damján vértanúk emléknapja (Jusztina, Kozima) – Ezdr 6,7–8,12b 14–20 – Lk 8,19–21. **SZEPTEMBER 27., SZERDA** – Páli Szent Vince áldozópap emléknapja (Adalbert, Karola) – Ezdr 9,5–9 – Lk 9,1–6. **SZEPTEMBER 28., CSÜTÖRTÖK** – Szent Vencel vértanú vagy Ruiz Szent Lőrinc és társai vértanúk emléknapja (Salamon) – Agg 1,1–8 – Lk 9,7–9.

A hét liturgiája

A év

Lisieux-i Szent Teréz, Remig) – Ez 18,25–28 (Amikor a bűnös elfordul a bűntől, amelyet elkövetett, megmenti életét.) – Fil 2,1–11 (Ugyanazt a lelkiületet ápoljátok magatokban, amely Krisztus Jézusban volt!) vagy Fil 2,1–5 (Ne keress senki csak a maga javát!) – Mt 21,28–32 (Ne szavakkal, hanem tettekkel szeressük az Istent!) – **Zsolozsma:** II. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 593, Ho 227 – EE 326, Ho 144 – EE 598, Ho 150 – EE 200.

LITURGIÁKOMMENTÁR

Az Eucharisztia ünneplése (160/8.)

Amennyiben Úrnapját csüdtörtökön ünnepeljük, úgy a kiegészítő zsolnárokat énekeljük akár a délelőtti, akár a délből, akár a délutáni imaóra során. A délutáni imaóra első zsolnára a 126 (125). A fogságot követő időkből keletkezett közösségi bizalomének, amely sok hasonlóságot mutat a 85. zsolnárral, a Babelből történt hazatérésért és Sion helyreállításáért fejezi ki örömteli háláját. A történelem folyásában bekövetkezett változást mint Isten szabadító jóságának megnyilvánulását tapasztalta meg az ő népe. A hazatérés és teljes helyreállítás jele, hogy a fogságból visszatértek már saját búzájukat tudják aratni.

A zsolnározás szövegének nyelvezete Joel próféta jövődőléseinek beteljesedését visszhangozza, erre utal az álomból ébredés (héb. *halam* ige alapjelentése: egészségesnek, erősnek lenni). Felébredni az álomból: *csodásan visszanyerni a cselekvéshez való erőt*. A zsolnározás tudja, hogy a helyreállítási folyamatok, amelyek örömmel töltik el, még nem

nyerték el beteljesedésüket. Nemcsak a várost és a templomot szükséges újjáépíteni, hanem az Isten iránti bizakodást is: a nemzeti és vallási közösséget. Az Úr gondviselő szeretete az addig csúfolódó pogányokat is hálaadásra készíti, az ő szemléletükben is változás fog bekövetkezni.

Annak tudatában van az imádkozó közösség, hogy az Úr valami nagyobbat készít népe számára, amelyért most dolgozniuk kell. Az öröm nem teljes, még fáradságos és nehéz küzdelem vár a város lakóira, ezért is idézi fel a kor talán egyik mondatát és teszi a zsolnározás részévé: „Akik könnyek között vetnek, majd ujjongva aratnak.” (Zsolt 126,5) A mondat kiegészíti egy prófétai jellegű megerősítéssel: „Csak mentek és sírtok, úgy vitték vetni vetőmagjukat; de ujjongva jönnek vissza majd, s úgy hozzák a kévéiket.” (Zsolt 126,6; vö. Zsolt 67; Iz 28,26) A zsolnározás lelkiületére utal Szent Pál apostol is: „Azt tartom ugyanis, hogy mindaz, amit most szenvedünk, nem

mérhető össze a jövődőléssel, amely meg fog nyilvánulni rajtunk.” (Róm 8,18) – *végül minden a helyére kerül* (vö. 1Kor 15,28; Jel 21,1–2) Az evangéliumi tanítás is erre a jövőbeli, de legfőképpen tartós állapotra irányítja figyelmünket: a helyreállítás örökké tartó lesz! „Boldogok vagytok, akik most éheztek, mert kielégítenek benneteket. Boldogok vagytok, akik most sírtok, mert nevetni fogtok.” (Lk 6,21)

Az Úr Testével és Vérével táplálkozunk, mint a földön vándorló és egyben küzdő közösség, hogy elérjük jövődőlécsőségünket – a mennyei Jeruzsálemet –, amelynek záloga az Eucharisztia. Szent Agoston a küzdelemről elmélkedve írja: „Őrizd a rossztól a szív száját, és ártatlan leszel – ártatlan leszel testi nyelved; ártatlan leszel kezeid; ártatlan leszel a lábad is; szintén ártatlan leszel a szemeid! Minden tagod harcolni fog az igazságért, mert szívedet az igazságos Király uralja.” (En. in Ps. 125,8)

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Kozma és Szent Damján

Szeptember 26.

A Keleti Egyház két nagy szentjéről meglehetősen kevés történeti adat áll rendelkezésünkre. Cyrus püspöke, Theodorosz az V. század közepén úgy emlékezik meg róluk, mint a hit jeles bajnokairól és csodálatraméltó vértanúkról. Vértanúságuk a Diocletianus-féle üldözések idején, 303-ban történt; az első nekik szentelt templom a sírjuk fölül épült.

Tiszteletük először vértanúságuk helyén, Ciruban, majd Justinianus császár hatására, aki súlyos betegségéből való gyógyulását a szent orvosok közbenjárásának tulajdonította, a birodalom egész keleti felében elterjedt. Első római templomukat IV. Félix pápa (525–530) építtette a Fórumon.

A legenda szerint Arábiában születtek, és ikrek voltak. Nagyon érdekelték őket a tudományok, különösen az orvoslás, ezért Szíriába mentek tanulni. Miután orvossá képezték magukat, Kilikiába utaztak, ahol Égé városában telepedtek le. Mivel keresztények is voltak, nemcsak orvosai, hanem apostolai is lettek a városnak. Sohasem fogadtak el pénzt sem a

gyógyításért, sem a gyógyszerekért. Nagyon sokan tértek meg a hatásukra. Ezért amikor a Diocletianus-féle üldözések vihara a keleti egyházat is elérte, a helytartó, Lisias elsőként őket állíttatta bíróság elé.

Mivel nem tudták rávenni őket hitük megtagadására, először megkötözve a tengerbe vetették a fivéreket, de a kötélek a vízben kioldódtak, és ők kiúsztak a partra. Ezután máglyát gyújtottak alájuk, de a lángok nem érték őket. Ekkor oszlophoz kötötték őket és nyíllal lőtték rájuk, de a nyílvesszők sem találtak célba. Végül karddal ol-

tották ki az életüket.

Konstantinápolyban épített bazilikájuk zarándokhelyé vált, és az a különös szokás alakult ki, hogy a betegek a bazilikában aludtak, mert úgy tapasztalták, hogy álmukban eljön hozzájuk a két szent orvos, és vagy ott helyben meggyógyítja őket, vagy egészen rendkívüli gyógymódot javasol, amelynek következtében később meggyógyulnak.

L. K.

SZEPTEMBER 29., PÉNTEK – SZENT MIHÁLY, SZENT GÁBOR ÉS SZENT RAFAEL FŐANGYALOK ÜNNEPE – Dán 7,9–10,13–14 vagy Jel 12,7–12a – Jn 1,47–51.

SZEPTEMBER 30., SZOMBAT – Szent Jeromos áldozópap és egyháztanító emléknapja (Órs, Honória) – Zak 2,5–9,14–15a – Lk 9,43b–45.

OKTÓBER 1., ÉVKÖZI 26. VASÁRNAP (A Gyermekek Jézusról nevezett Lisieux-i Szent Teréz, Remig) – Ez 18,25–28 (Amikor a bűnös elfordul a bűntől, amelyet elkövetett, megmenti életét.) – Fil 2,1–11 (Ugyanazt a lelkiületet ápoljátok magatokban, amely Krisztus Jézusban volt!) vagy Fil 2,1–5 (Ne keress senki csak a maga javát!) – Mt 21,28–32 (Ne szavakkal, hanem tettekkel szeressük az Istent!) – **Zsolozsma:** II. zsolnárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 593, Ho 227 – EE 326, Ho 144 – EE 598, Ho 150 – EE 200.

Keresztény egyetemi polgár identitásukat erősítő, útmutató hitvallást hallhattak a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) a budapesti Egyetemi templomban tartott Veni Sancte-szentmiséjén részt vevők szeptember 11-én. Kuminetz Géza rektor beszédében az egyetem feladatát, szerepét is meghatározta.

A jól működő egyetem a nemzet élő lelkiismerete

Veni Sanctét ünnepelt a Pázmány Egyetem Budapesten

Megtöltötte az Egyetemi templomot a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) közössége a Szentlelket hívó évnívító szentmisére. A Veni Sancte főcelebránsa Martos Levente Balázs, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke, a Központi Papnevelő Intézet rektora volt; koncelebráltak a PPKE-nél és a társintézményeknél szolgáló paptestvérek.

Együtt ünnepeltek az Egyetemi Tanács tagjai – az egyes karok dékánjai, Varga Zs. András, a Kúria elnöke, Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára, és Hegyi László, az Emberi Erőforrások Minisztériuma miniszteri főtanácsadója.

„Együtt ünnepeljük, hogy Isten megajándékozott idővel, lehetőséggel, hogy tanuljunk, kutassunk, átadjuk a tudást. Isten ránk bízta a teremtet világot, és meghívott egy olyan világot építeni, ahol jó embernek lenni” – köszöntötte Martos Levente Balázs az induló tanév alkalmból a PPKE vezetőit, oktatóit és a nagy számban jelen lévő hallgatókat.

Homíliájában Kuminetz Géza, a PPKE rektora a keresztény elkötelezettségű egyetemi polgár identitását erősítő ars poeticát fogalmazott meg. Miért van arra szükség, hogy kérjük a Szentlelket erőfeszítéseink támogatása érdekében? – tette fel a kérdést. – Aki ismeri az élet visztontságait, akit megsuhintott az élet tragikus jellege, tudja, terveink megvalósulása mennyire nemcsak magunkon, intézményünk támogatásán múlik, hanem a gondviselő Isten bölcsességén is. Istennek terve van velünk, akkor lesz teljes az életünk, akkor hozunk gyümölcsöt, ha ezt megtaláljuk és betöltjük. Az emberi bölcsesség mellett szükségünk van az isteni bölcsességre. A rektor rámutatott: Isten, a természet, de az emberi lélek is mindig nagyobb, bármennyit ismerünk meg belőle, mindig ott marad valami titokzatos ebben a három nagy valóságban. Mindazt, amit megismerünk, jóra és rosszra egyaránt használhatjuk, nem egyszerű bölcs döntést hozni, hiszen ami ma előnynek tűnik, holnap hátrány származhat belőle.

Szükség van az isteni bölcsességre, látva, hogyan kezdi ki a világ az emberi, nemzeti identitásunkat. Ma már nem könnyű férfinak vagy nőnek lenni, patriotának minden nacionalizmus nélkül, katolikusnak vallási intolerancia nélkül.

Meghatározó lett világunkban a gyilkos, kíméletlen, kegyetlen verseny, mely mindenhova beférkőzött, az egyetem világába is. Egyedül a győztes a dicsőség koszorúja – hirdeti a korszellem. Hiába tudjuk a Szentírásból, hogy ez hervadó koszorú, kevesen hisszük el. Csak egy a győztes, a többi mind vesztes. Tagadhatatlan, hogy nagy felfedezések, innovációk kihozhatók a verseny uralta közegben, de nyomában megromlanak az emberi kapcsolatok, hiszen a másikkal nem testvért látunk, hanem versenytársat, sőt ellenséget, holott az ember valódi természetét sokkal jobban kifejezi a kooperáció. Ha valaki önértékelését onnan szerzi, hogy jobb másoknál, rá van utalva arra, hogy mások rosszabbak legyenek nála. Attól érezzük magunkat jobban, hogy mások rosszabbak, mint mi?

Az egészséges önértékelés azokból a tevékenységekből építkezik, melyeket örömmel végzünk. Szabadon választottuk, értelmét látjuk fáradozásunknak. Arra kell összpontosítanunk, hogy önmagunk legyünk, ahelyett, hogy jobbak akarjunk lenni másoknál. A legjobb telje-

sítmény pedig nem abból adódik, hogy van kivel versenyezni, hanem abból, hogy az embert lenyűgözi valami, valaki, így kiteljesedik általa, önfeledten tudja végezni a munkáját. Este elfárad, de soha meg nem fárad. Ha nem tudunk ellenállni ezeknek a kísértéseknek, torzul a személyiségünk és a világlátásunk tárgyilagossága is.

Az egyetem a nemzet, az állam különleges intézménye, szellemi-spirituális központ; itt gyűjtik, értelmezik, kommunikálják az emberről, világról, Istenről szerzett tapasztalatokat; itt koncentráltan jelen van a tényleges és kívánatosnak tartott kultúra; itt adják kezünkbe az ismereteket, eszméket, célokat, melyek révén valóban emberként, felelősen, szabadon élhetünk, akár életünket is kockára tehetjük értük. Ezen célok, eszmék szolgálata a boldogságot jelenti, ennek titka a jól megválasztott és hűségesen betöltött hivatásból forraszik. Ez hajt minket képességeink kifejtésére.

Az egyetem feladata, hogy tudatosítsa az emberi lét kockázatait, zsákutcáit, időben leleplezze a destruktív célokat; hogy az embert identitásában megerősítse. Az igazság és tárgyi-

lagosság feltétlen szolgálatához mindenképpen szabadnak kell maradniuk, senki zsoldjába nem szegődhetnek. A politikának ezt a jól értett szabadságot kell védelmeznie, kibontakozását segíteni. Mindebben kérjük a Szentlelket segítségét.

Hankó Balázs, a Kulturális és Innovációs Minisztérium innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára hangsúlyozta: „kooperáción alapuló versenyképességi fordulat” valósul meg a magyar felsőoktatásban. Mindez az „egyetemi autonómiának, a rugalmas működésnek, a kiszámíthatóságnak” köszönhető. Idén 33 százalékkal többen kezdtek meg felsőoktatási tanulmányaikat, 107 ezer diák nyert felvételt.

A PPKE szinte minden képzésén számottevően nőtt az újonnan felvett hallgatók létszáma, 27–40 százalékkal több hallgató kezdte meg tanulmányait a négy karon – tájékoztató Sebő-Káfer Csilla, a PPKE kommunikációs vezetője. – A Hittudományi Karon (HTK) a tavalyi 48 fővel szemben idén 75 fő iratkozott be, a Bölcsészettudományi Karra (BTK) idén közel 40 százalékkal többen iratkoztak be. Nőtt az érdeklődés az újabb társadalomtudományi szakok iránt, mint a kommunikáció- és médiatudomány, nemzetközi tanulmányok, szociológia, szociálpedagógia és a politikatudomány. A Jog- és Al-

lamtudományi Kar (JÁK) magas hallgatói létszámát idén is megtartotta. Az Információs Technológiai és Bionikai Karon (ITK) idén is magas volt a jelentkezők száma, a mérnök-informatikus BSc képzésre több mint ötszörös volt a túljelentkezés.

Minden karon gazdagodott a szakmai kínálat, és kibővítették a doktori képzéseket. A JÁK-on több mint húszféle szakjogászképzést nyújtanak; elindult idén az angol nyelvű Master of Business Administration (MBA) mesterképzés. Legfrissebb újítás a mesterséges intelligencia alkalmazásai szakirányú továbbképzés. Az ITK-n létrehozták a Biodata analysis című szakirányú továbbképzést. A HTK két, angol nyelvű, online tartott, nemzetközi filozófiai mesterkurzust fogadott be filozófiai programjába, és szeretnék elindítani a katolikus társadalmi tanulmányok szakirányú továbbképzést – hangzott el a Pázmány tanévnyitói szentmiséjén, miként az is, hogy a hallgatók dicsérik az egyetem családi hangulatát, közösségi légkörét, az oktatók szaktekintélyét, a megszerzett diploma értékét. „Szakmák helyett hivatásokra készítünk fel” – értékelik a hallgatók, hogy „a szaktudás és tapasztalat mellett egy minden átfogó szemléletet” kapnak.

Az új felvételi rendszerben a hit-tanulmányokat az 500-ból 25 ponttal ismerik el, ez egyenértékű egy nyelvvizsgáért kapott többletponttal. A Pázmány mint katolikus egyetem ezzel értékét közvetíti, ugyanakkor a vallás és hit nem kitétele az egyetemi felvételinek. Szeretnék ezt a perspektívát is nyitva hagyni a hallgatóknak, és alkalmat adni megismerni vallási közösségeket, magát a hitet.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Összefogva, egymást segítve alkotni

Az egri bazilikában tartották az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem tanévnyitóját

Az egri bazilikában tartott szentmisével, illetve az azt követő díszünnepséggel kezdődött a 2023/24-es tanév az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen szeptember 8-án.

Ficzek László általános helynök a szentmisén úgy fogalmazott: a Szentlelket megvilágosító segítségét kérjük a tanév kezdetén, hogy tudásban gyarapodjunk, emberségben, szeretetben növekedjünk. Mint mondta, gyermekként gyermeki imákat mondunk, de egyetemistaként is meg kell találni a személyes istenkapcsolat őszinte szavait. Kiemelte: az ember csak akkor lesz egész, ha tudása, hite és személyisége egyformán gazdagodik.

A szentmisét követő ünnepségen az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem rektora arról szólt, bár az elsőévesek elhagyták otthonukat, mégis hazaérkeztek. Pajtókné Tari Ilona kiemelte: az egye-

tem – és az itt dolgozók minden tette – az ember érdekében van.

„Meggyőződésem, hogy emberközelibb világot, amelyben otthon érezzük magunkat csak összefogva, egymást segítve, egymást szeretve lehet teremteni” – húzta alá a rektor. – Az egyetemi évek azok, amikor az ember a legtöbb tudásra, szakértelemre tehet szert, amikor az elé táruló lehetőségeket kiaknázva megalapozhatja későbbi életét. „Ne mulasszák el kiaknázni ezeket a lehetőségeket!” – buzdította a hallgatókat.

A hallgatókat köszöntötte Kocsis Károly, a Miskolci Akadémiai Bizottság elnöke, kiemelve: a felsőoktatás és a kutatás kéz a kézben járnak.

Az ünnepi eseményen ismertették a Nemzeti Felsőok-

tatási Ösztöndíjban részesült hallgatók névsorát is. Idén

Tajti Emma, Tóth Anna, Poscher Dominik Ádám, Tóth

Ugyonka Helga, Papp Zoltán, Czíky Imola, Szilágyi Júlia,

Eszenyi Panna, Urbán Orsolya, Kakas Barbara, Gonda Bianka, Pató Valentina, Bódi Cintia Maja, Pauer Csilla, Orosz György, Molnár Flóra, Bálint Zsófia, Bóna Csenge és Bodolai Réka Magdolna részesült az elismerésben.

Az eseményen Minczér Gábor alpolgármester is megosztotta gondolatait a tanévnyitói résztvevőivel, majd átadta a város kulcsát, ezzel azt jelképezve, hogy a megyeszékhely polgáraivá fogadták a felvételt nyert hallgatókat.

Zaja Barbara, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke is köszöntötte a fiatalokat. Az elsőévesek nevében Pfeffer Balázs mondott beszédet.

Forrás: Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Fotó: Szántó György

Megújult a zalaszabari templom

Szeptember 10-én, vasárnap Varga László kaposvári megyéspüspök szentmise keretében megáldotta a Szűz Mária Neve tiszteletére felújított zalaszabari templomot.

A szentmise elején Kelemen István plébános, püspöki biztos köszöntötte a jelenlévőket.

Az áldás szavait követően Varga László kaposvári megyéspüspök meghintette szenteltvízzel a külsőleg felújított templomot. A főpásztor prédikációjában Szent Pál apostol rómaiakhoz írt leveléről emlékedett. Ne tartozzatok egymásnak szemmel, csak a kölcsönös szeretettel! – olvashatjuk Szent Pál szavait. Jézus pedig ezt mondta tanítványainak: „Arról ismeri meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt.” S ahogyan Szent Pál írja: „A törvény teljessége a szeretet.”

Tudunk-e igazán szeretni? Akarunk-e a szeretetben életünk végéig növekedni? – tette fel a kérdést szentbeszédében Varga László püspök. – Mivel Isten a szeretet, s mi az ő képmásai, fiai és leányai vagyunk, ezért a teljes, tökéletes szeretetet itt a földön nem fogjuk elérni. Ebben az az örömhír, hogy mindegyikünk életéig végéig növekedhet a szeretetben, s egyszer sem mondhatja azt, hogy most már tökéletesen szeretek.

Mivel nemcsak a Szentlélek és a szeretet működik a szívünkben, hanem a gonosz is körülöttünk, szükségünk van arra, hogy megszívleljük, mit kell tennünk, ha vétünk egymás

ellen. „Ha vét elened testvéred, menj és figyelmeztessd őt négy szemközt!” – hallottuk az evangéliumban. Eddig még talán eljutunk, de a folytatásig már nem – figyelmeztetett a megyéspüspök. – Általában úgy folytatjuk, hogy szóltam neki, aztán szétkürtöltem a világban, hogy mit csinált.

Rendkívül romboló az előítéletből fakadó pletyka, amikor a másik háta mögött elhíreszteljük a hibáit, bűneit, cselekedeteit, és az illető nem tud védekezni. Ahhoz, hogy egység legyen családjainkban, rokonságunkban, egyházközségünkben, először meg kell tanulnunk azt, hogy ne a rosszról beszéljünk, ne terjesztjük azt. Azzal, hogy kimondjuk a rosszat, nem nő a világosság, csak a sötétség. S minél több rosszat hallunk, annál nagyobb lesz a fájdalmunk és a félelmünk, s nem oldódnak meg a helyzetek, csak egyre inkább elmérgesedik minden, egyre indulatosabbak és agresszívak leszünk egymással, mert a szívünk tele lesz rosszal.

A sötétség ellen egyetlen hatékony küzdelem van: fényt kell gyújtani. Világosságot kell teremteni, és ezt a szavainkkal is megtehetjük. Ha legalább annyi energiát fektetnénk abba, hogy jól mondjunk a másikról még akkor is, ha tudnánk róla rosszat, akkor sokkal nagyobb lenne a világosság, mint a sötétség, és sokkal nagyobb lenne az egység közöttünk – szögezte le a főpásztor.

**Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk**

Diakónusszentelés Veszprémben

Szűz Mária születésének napján, szeptember 9-én Udvardy György veszprémi érsek a Szent Mihály-főszékesegyházban ünnepi szentmise keretében diakónussá szentelte Illyés Dávid papnövendéket.

A szertartás kezdetén Takáts István érseki általános helynök kérte a főpásztort, hogy szentelje diakónussá az akolitust.

Udvardy György érsek homíliája kezdetén Szűz Máriáról mint példáról beszélt. „Az ő születésében föltárul előttünk, hogy Isten betölti ígését. A megtestesülés folyamata kezdődött el. Isten közel jön az emberhez” – fogalmazott a főpásztor.

Mária születése nagyon nagy ajándék számunkra. Benne megjelenik a bűn nélküli ember, aki teljesen rábízta magát Istenre, ezért tud szabad lenni. A parancsot megtartó ember szereti Istent, életének eseményeit a szövetségi hűségben értelmezi, ebben akarja önmagát elhelyezni.

Máriában a Szentlélekkel eltelt ember jelenik meg. Nincs benne más, csak isteni gondolat, csak Isten akarata. Mindent Jézushoz viszonyítva értelmez a saját életében. Jézus Krisztusért cselekvő ember. Szolgáló ember, Isten szándékát követve Fiában Isten művét szolgálja akkor is, amikor nehezen megismerhető. Szolgálja, mert bízik Istenben, aki őt megszólította – emelte ki a veszprémi érsek. Példakép, amilyené mi magunk is formálódni, növekedni akarunk.

Az érsek a szentelendőhöz fordulva arra hívta fel a figyelmet, hogy a diakónusban megjelenik a szolgáló ember. Megjelenik Isten irgalma, szegénysége. Az a hivatás, amelyet a szentség pecsétje megjelöl, egyértelművé teszi az új emberré való növekedést. Máriában fölfedezhetjük azokat a tulajdonságokat, amelyek nélkülözhetetlenek a keresztény ember, a

szentségben élni akaró ember számára – mondta a főpásztor.

A diakónus Istenhez ragaszkodó ember; imádságát ennek megfelelően végzi. Mindent Krisztusért tesz, amikor az ima erejéből akar élni, az ima erejéből akar értelmezni, növekedni, új erőt nyerni a vállalt feladatához. A diakónusi szolgálat a papságra való felkészülést is segíti és jelenti Dávid számára – mondta szentbeszéde végén Udvardy György. „Bízunk abban (...), hogy benned, mint minden

főszenteltben, folytatódik a megváltás műve. Az a mű, amit Isten kigondolt a teremtés kezdetén, amivel meg akar ajándékozni bennünket, örök életre akar vezetni” – fogalmazott a főpásztor.

A szentelési szertartás keretében a főpásztor a kezét a szentelendő fejére téve mondta el a szentelés legfőbb imádságát: „Küldd el reájuk a Szentlelket, kérünk, Istenünk, hogy hétézszer kegyelmi ajándékok által a szolgálat hűségére végzésére erőt nyerjen!”

A felszentelt új diakónus a későbbiekben a főpásztor segítségére volt a szentmise bemutatásában.

**Forrás és fotó:
Veszprémi Főegyházmegye**

VENI SANCTE

Székesfehérvári Egyházmegye

Isten Lelke általunk és körülöttünk működik

Szeptember 7-én közös Veni Sancte ünnepi szentmisével nyitotta meg Spányi Antal megyéspüspök a Székesfehérvári Egyházmegye katolikus iskoláinak új tanévét. A székesfehérvári Prohászka-templomban tartott ünnepségre a püspöki biztosok kíséretében eljöttek a katolikus oktatási intézmények diákjai és pedagógusai, és részt vettek a szerzetesi iskolák képviselői is.

A szentmise elején Szalma István, az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóságának (EKIF) elnöke mintegy ötszáz tanár és több mint ötezer diák nevében köszöntötte a főpásztort és az oktatási intézmények képviselőit.

Spányi Antal püspök beszédében hangsúlyozta: minden iskolai év nagy öröm, de komoly feladat és próbatétel is. Öröm, hogy sok ismerettel gyarapodhat minden diák. De a tanév helytállásra is hív, a rendszeres és kitartó munkára a tanulásban. A megyéspüspök arra biztatta a diákokat, hogy az apostolok példája nyomán kérjék a Szentlelket, hogy vezesse őket, és adja bőségesen ajándékait mindenkinek.

„Kérjük Isten Szentlelkét, segítsen, hogy egyre teljesebb emberré váljunk, hogy a világ dolgaiban tájékozódni tudjunk, és fedezzük fel Isten je-

lenlétét életünkben, hogy tudjunk Vele találkozni – buzdította a jelenlévőket Spányi Antal. – Akkor bennünk egy új világ születik, és Isten Lelke általunk és körülöttünk működik. Kezdjük el ezt az évet a Szentlélekkel eltelve. Naponta fohászkozunk a Lélek kegyelméért, hogy akaratunkban megerősödjünk, és elmenk megvilágosodjon. A Szentlélek kísérjen minket egész személyiségünkben, kapcsolatainkban, minden jóra való törekvésünkben!”

A Székesfehérvári Egyházmegye a katolikus általános és középiskolák fenntartójaként

elkötelezett abban, hogy intézményei a lehető legjobb eredményeket érjék el az országos kompetenciamérések során.

Kivételes alkalom volt a közös tanévnyitó ünnepség, mert az egyházmegye oktatási intézményeiben a 2022 tavaszán megírt felmérők legjobb egyéni és közösségi eredményeit idén először elismeréssel is díjazták.

A szentmise után a főpásztor a templom előtt személyesen is találkozott az oktatási intézmények küldötteivel, és sikeres tanévet kívánt a diákoknak, a pedagógusoknak egyaránt.

**Forrás:
Székesfehérvári
Egyházmegye
Fotó: Kovács Marcell**

Szeged-Csanádi Egyházmegye

Hittel, szeretettel a köznevelésben

A Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság meghívására közös tanévnyitó szentmisén vettek részt a Szeged-Csanádi Egyházmegye által fenntartott köznevelési intézmények pedagógusai, munkatársai szeptember 11-én a szegedi dómban. A koncelebrált szentmisét Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök mutatta be.

A főpásztor prédikációjában arra biztatta az egyházmegye pedagógusait, hogy a tanév során Krisztusból merítsenek lelki erőt és szellemi világosságot.

A Veni Sancte-szentmisében Isten áldását kérték az óvodásokra, a diákokra, a szülőkre és egész tanéves munkájukra a Szeged-Csanádi Egyházmegye által fenntartott köznevelési intézmények-

ben dolgozó pedagógusok és munkatársak.

Az egyházi oktatási-nevelési intézmények újabb öt évre kinevezett igazgatói átvették megbízólevelüket Kiss-Rigó László püspöktől.

Lipcsei Imre, a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság igazgatója tanévnyitó beszédében ismertette: jelenleg 4 közép- és 39 általános iskola, 40 óvoda és 3 bölcsőde tarto-

zik a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásába. Az egyházi oktatási-nevelési intézmények legfőbb erősségére, valamint az azok által képviselt keresztény értékekre emlékeztette a pedagógusokat: „A mi intézményeinkben (...) a gyerekek tudnak és akarnak egymással beszélgetni, együtt lenni, meghallgatni a másikat. Fontosak egymásnak. Ebben segítségükre van a keresztény értékekkel működő iskola munkaközössége és a hármas egység: a hit, a remény és a szeretet” – emelte ki.

**Forrás:
Szeged-Csanádi
Egyházmegye
Fotó: Gémes Sándor**

Erősnek maradni a reményben

Tudnivalók a veszprémi Katolikus Társadalmi Napok közelgő rendezvényéről

(Folytatás az 1. oldalról)

Amikor egy alapvető, az evangéliumból fakadó cselekedetet akarunk megjeleníteni, szükséges megtennünk azt az alapvetést, hogy a reményből cselekszünk, a reményből táplálkozunk. Ha nem a reményt erősítjük, akkor sokszor tűnhet úgy, hogy az élet dolgai győzedelmeskednek felettünk, vagy legalábbis olyan helyzetekbe sodornak, amikor úgy gondolhatjuk, hogy már nincs se esély, se lehetőség a jócselekedetre. Mi az evangélium alapján azt szeretnénk megmutatni, hogy a remény nem a körülményekből vagy a tehetségből fakad, de nem is az egyéni lehetőségekből, hanem abból az alapvető meggyőződésből, hogy a remény a túlpartra irányul, amit a horgony-szimbólum szimbolizál. Ezért jelenítettük meg ezt a jelképet az esemény logójában is. Nem elég, ha a reményt önmagunkban, szűk közösségeinkben éljük meg – a remény jeleit fel kell mutatnunk a társadalmunkban, tágabb kultúránkban is. Ezért vállalnunk kell a küzdelmeket is. Rendezvényünk mottója pontosan erre utal.

– Tudományos konferencia foglalkozik majd a remény kérdéskörével. Honnan közelítenek ehhez?

U. Gy.: Aggasztó jelenségek vesznek körül minket, melyek, úgy tűnik, ellehetetlenítik számunkra a reménykedést. Eljutottunk odáig, hogy sokszor úgy véljük, teljesen esélytelen az ember. Mivel a híradások leginkább a negatív történeteket emelik ki, amelyek mélyen megérintik az embert, maguk is azt erősítik föl, hogy esélytelenek vagyunk a háborúval, az erőszakkal, a korrupcióval szemben. Akkor is ezt érezzük, ha a természeti környezetünk pusztulását, az erőforrások igazságtalan felhasználását látjuk. De gondolhatunk az Egyházban zajló változásokra, a nehézségekből fakadó küzdelmekre. Könnyű felmenteni magunkat azzal, hogy az Egyháznak nem sok esélye nyílik ebben a helyzetben, itthon éppúgy nem, ahogy Európában vagy a világ más tájain sem. A szociális terület a tipikus példa erre: bármennyi erőfeszítést tehetünk a betegért vagy az idősekért, az soha sem lesz elég. Ugyanez igaz a kultúra vonatkozásában is. Van-e esélye az embernek egy ilyen, akár emberellenesnek is mondható világban? Úgy tűnhet, nincs. Különböző területeken mi viszont azt szeretnénk felmutatni, hogy a keresztény reménység bázisán állva igenis van esélye az embernek, még ilyen reménytelennek látszó helyzetben is.

– A Katolikus Egyház társadalmi tanítása a minket körülvevő valóság és társadalom iránti felelősségünkre figyelmeztet. Am az élvezetek, élménykeresés vezérelte világfelfogás nem igazán akar hallani felelősségről és feladatokról. Mivel lehetne még-

is ráébredetni ezekre az embert, mivel motiválhatnánk?

U. Gy.: Minthogy képesek vagyunk rá, nagy a kísértés, hogy egy kényelmes világot alakítsunk ki magunknak, hogy úgy rendezzük be éle-

tünket, ahogy nekünk kellesz. De az élet realitásaival elől így sem tudunk elbújni: a betegség, a szegénység, a magány mindenkit elérhet. Korunk mindezt hajlamos a szőnyeg alá söpörni. Azt sulykolja az emberekbe, hogy elég, ha kényelmet teremtenek önmaguk számára, de ha kihívás elé kerül valaki, ha a másik szolgálatát kéne előtérbe helyezni, akkor elfogy a szellemi-lelki muníció. Az Egyház életében is nagy veszélyt jelent, hogy megelégszünk a tanítás és az elvek kimondásával, melyek persze igazak, csak épp kevésbé tűnnek hasznosnak a mindennapi élet szempontjából. A katolikus társadalmi tanítás azt próbálja közel hozni, hogy az élet realitásában – a szenvedésben, a veszteségben vagy épp a fejlődés fázisaiban – hogyan lehet és hogyan kell felelősen részt venniük.

Loószné Dömötör Enikő: Ha őszinték vagyunk magunkhoz, be kell vallanunk: hétköznapi tapasztalataink szerint jobb esetben is csak közvetve ismerjük az Egyházunk tanításának jó részét. Az ezeket tartalmazó dokumentumokat még kevésbé. Ezért indítottunk útjára egy a Társadalmi tanításokból vett gondolatsorozatot a KATTÁRS Facebook-oldalán, hogy – rácsodálkozva Egyházunk bölcsességére – annak tanítását is közelebb hozzuk mindenkikhez.

– A KATTÁRS időpontját a Veszprémi Főegyházmege védőszentjének ünnepével, a Szent Mihály-nappal kötötték össze. Mi az üzenete ennek?

U. Gy.: Szent Mihály arkangyal a szellemi harc vezére. Könnyen eshetünk abba a hibába, hogy azt gondoljuk, ez a szellemi küzdelem valahol rajtunk kívül, a külvilágban folyik. Szó sincs erről: ez a harc mindig belül, a szívünk legmélyén zajlik. Szent Mihály közbenjárását szeretnénk kérni ehhez a küzdelemünk-höz. Ahhoz, hogy eredményesek legyünk, szükség van a szakmai, társadalmi és kultu-

rális téren való felkészültségre, de szükség van a lélekben való megerősödére is, személyes és közösségi szinten egyaránt. Egy templombúcsú vagy egy ünnep ennek lehetőségét hordozza magában, különösen olyankor, ha mindezt

azokkal együtt éljük át, akik hasonló tevékenységekben vesznek részt.

– Az ünnepre egy kivételes helyszínen kerül majd sor, a felújítás alatt álló veszprémi várnegyedben, ahol jelenleg tízenyolc egyházi épület rekonstrukciója zajlik. Betelekinthetnek ebbe is az ide látogatók?

U. Gy.: Amikor Veszprém elnyerte az Európa Kulturális Fővárosa címet, és 2021-ben elkezdődtek a munkálatok, azt vállaltuk, hogy 2023-ra elkészülnek, fogadóképesek lesznek közösségi tereink. Ezt sikerült is elérnünk, és nagy örömünkre szolgál bemutatni az eddigi eredményeinket. Bár a munka másik fele még előttünk áll, de már sok minden megmutatható belőle, ezért szervezünk programokat a Szentháromság téren csakúgy, mint más közösségi tereinkben.

L. D. E.: A négy nap alatt folyamatosan indítjuk a vezetett „bakancsos-sisakos WIP/23 (work is progress)” elnevezésű túráinkat, ahol a résztvevők mindazzal a sok-sok érdekességgel megismerkedhetnek, ami az ásatások és régészeti feltárások során került elő. De építkezési területekre is be lehet jutni, hogy olyasmit is láthassanak, amire a befejezést követően már nem lesz mód. Ilyen kivételes lehetőség lesz az „állványliftúra”. A Várhegyet az alsóvárossal összekötő sziklafal mellett felállított, Európa-szerte is egyedülállóan számító állványrendszeren közlekedő lift a rendezvény négy napja alatt csak a KATTÁRS előzetesen regisztrált résztvevőit szállítja majd.

– A KATTÁRS egyik sajátossága, hogy az Egyház a befogadó település tereire, utcáira vonul ki, hogy széleskörű tevékenységét bemutathassa. Mít és hogyan láthatunk majd Veszprémben?

U. Gy.: Azokat a tevékenységeinket fogjuk bemutatni, amelyeket Egyházunk szolgálatként végez a városban. Azt szeretnénk, ha közvetíteni

tudnánk mindezek mellett azt az örömet és boldogságot is, amivel végezzük e szolgálatot. Mert szolgálni jó, a szolgál-

A katolikus társadalmi tanítás azt próbálja közel hozni, hogy az élet realitásában – a szenvedésben, a veszteségben vagy épp a fejlődés fázisaiban – hogyan lehet és hogyan kell felelősen részt venniük

lat nem felelősség vagy teher, nem olyasmi, amit kinkeservel kéne gyakorolnunk, hanem az életünk része, örömünk forrása. A remény és az öröm jelenléte megkérdőjelezhetetlen azoknál, akik rendel-

keznek vele. Kiváltó okára azonban rákérdezhetünk.

L. D. E.: Szervezőként arra törekszem, hogy minden hozzáink érkező rataláljon majd a számára érdekes vagy az őt megszólítani tudó eseményre csütörtöktől vasárnapig. Ha egyszerű látogató lehetnék, én a hosszú hétvégén valamennyi előadásra beülnék, sátorba „költöznek”, minden pódiumbeszélgetésen jelen lennék, szívesen töltönnék el órákat csendben a székesegyházban, de valószínűleg olyan játék se nagyon lenne, amit ne próbálnék ki, sőt, még az unokáimat is elhoznám a családi programokra. De mivel nem lehetek látogató, így csak kiragadni tudok egyet-egyét a kínálatból.

Szívemnek nagyon kedves eseménnyel kezdődik a szombati nap. Reggel 9 órakor indul el a Szent Imre térről a Pueri Cantores kórusainak fűvészenekarral kísért énekes menete, hogy, végighaladva a belvárosban, a Szentháromság tere éri, ahol hatszáz gyermek imádkozik majd a békeért. Majuk aktuálisabb, mint valaha ebben a megrendítő világhelyzetben.

A Kattárs napjaiban huszonhét sátorban közel félszáz intézmény, közösség és egyesület hívja és várja a vendégeinket. Valódi programkavalkád várja őket péntektől a Vár utcán és a Várnegyed

épületeiben. Közel tucatnyi helyszínen huszonhét tematikus sátor fog kitelepülni, melyekben az azonos területek munkatársaival találkozhatunk. Országosan sok közösség jelezte részvételi szándékát, hogy bemutatkozhasson a nagyközönség előtt. Az egyházmegye pappai és szerzetesi folyamatosan fogadják a beszélgetni vágyókat a „Meghallgat-Lak” udvarán. A nap csúcspontján a főpásztori szentmisére kerül sor. Lelkiségi mozgalmak, dicsőítő zenekarok, például az Eucharist vagy a Rád találtam hívják imára, dicsőítésre a hallgatóságot. Lesz szentségimádás és rózsafüzér-imádság. Az óvárosban városvonatozni lehet, filmvetítésekkel vár a Foton, pénteken pedig véradásra kerül sor a Főiskolán. Önkénteseink játékkal kedveskednek a gyerekeknek. Lesz családi főtárlás is, és beöltözős, valamint szabadulószoza. A társas időtöltésre gondolva, esténként borkóstolókat rendezünk.

Főszerepet szánunk a zenének. A nyitómiséén csendül fel

szerteszerekeknek, mint a családoknak, a szegényeknek, a tudományos élet képviselőinek vagy fiataloknak címzett tanításait hallgatni. Nemcsak emlékezni szeretnénk minderre, hanem életközépvé is tenni tanítása főbb elemeit. A pápalátogatás emlékei nyilvános beszélgetésekben, fotókiállításokon elevenednek meg, de megtekinthetők lesznek azok a tárgyak is, melyeket Ferenc pápa használt látogatása során.

– Az egyháztörténet iránt érdeklődők is számíthatnak csemegékre.

L. D. E.: 2021-ben *Érsekségi ékességek* címmel indult az a sorozatunk, melyben hétről hétre jelentkeztünk egy-egy érdekességgel az egyházmegye történetének kincsestárá-

Többek közt útjára indítottunk egy az Egyház társadalmi tanításából vett gondolatsorozatot a KATTÁRS Facebook-oldalán, hogy – rácsodálkozva Egyházunk bölcsességére – annak tanítását is közelebb hozzuk mindenkikhez

ból. Most ennek anyagát könyv alakban is hozzáférhetővé tettük. Másik kiemelt eseményünk a Veszprémi Főegyházmegei Levéltár és Könyvtár által szervezett konferencia, melynek témája egyházmegyeink története a 48-as szabadságharc leverésétől az első világháború végéig. Az előadások a püspökség területén lévő intézményeket és a hitéletet járják körül. Az adott időszakban három püspök állt az egyházmegye élén: Ranolder János (1849–1875), Kovács Zsigmond (1877–1887) és Hornig Károly (1888–1917). A három személyiség három igen eltérő környezetben vezetett a püspökséget. Ranoldernek a bukott szabadságharc után egyszerre kellett szembenéznie a papságra is kiterjedő megtorlással és a dualista állam kiépülésével. Kovács püspökségének éveit csendes építkezés jegyében teltek, míg Horniggal egy nagyformátumú, nemzetközi hírű főpásztor vette kézbe az egyházmegye irányítást. Nevéhez nagyszabású építkezések, egyházi közigazgatási reform, a művészetek és a tudomány mecenatúrája kapcsolódik, mi több, ő koronázta meg az utolsó magyar királynét, Bourbon Zitát is. A korszak azonban nem csupán politikai és teológiai kihívásokat jelentett a püspökök számára, de rég nem látott lehetőségeket teremtett az egyházi intézmények fejlődéséhez és többrétűvé válásához is.

Trautwein Éva
Fotó:
Veszprémi Főegyházmege

– A KATTÁRS Ferenc pápa látogatására is reflektálni kíván. Miért tartották ezt fontosnak?

U. Gy.: Nagy ajándék volt Magyarország számára, hogy a Szentatya rövid időn belüli kétszer is megtisztelte látogatásával. Rendkívüli élmény volt úgy a papságnak és a

A remény és az öröm útján

Marton Zsolt váci püspök
25 éves papi szolgálatáért adott hálát

A váci Barátok templomában szeptember 9-én adott hálát 25 éves papságáért Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) családreferens püspöke. Az ezüstmise ünnepi szónoka Beer Miklós nyugalmazott váci megyéspüspök volt. A MKPK több tagja is megtisztelte jelenlétével a jubilánst.

A jubiláló főpásztort Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke köszöntötte püspöktársai nevében. Üdvözlésében utalt arra, hogy minden megkereszteltnek eucharisztikus lelkiületű emberré kell válnia, de különösen igaz ez a papra, akinek kihívás és öröm is, hogy nap mint nap kezébe veheti az ostyát, Krisztus szent testét, és bemutathatja az áldozatot, amelynek során Krisztussal együtt maga is áldozattá válik a szolgálat során. A püspöktársak nevében kifejezte azon kívánságát, hogy az ünnepelt még sokáig tudja gyakorolni ezt az áldozatbemutatást.

Köszöntőszavakat mondott Michael Wallace Banach, Magyarország apostoli nunciusa is, valamint átadta Ferenc pápa üdvözlését, aki személyes áldását

küldte, valamint imájáról és közelségéről biztosította Marton Zsolt püspököt és egyházmegyéje papjait. A nuncius azt kívánta az jubiláns főpásztornak, hogy legyen hűséges küldetéséhez. A mai világban olyan emberekre van szükség – mondta a nuncius –, akik a kiengesztelődés és a béke eszközei, akik láthatóvá tudják tenni Isten országát. Marton Zsolt püspököt az öröm és a reménység emberének nevezte. Krisztus minden papjának az a feladata, hogy az igazságosság és az élet tanú legyenek, akik vigasztalnak, bátorítanak, különösen manapság, amikor olyan sok a háború, a békétlenség és az erőszak a világban. Megköszönte Marton Zsolt életét, szolgálatát, hivatását, és Isten áldását kérte a jubiláló főpásztorra, a jelenlévőkre és a Váci Egyházmegye híveire, valamint az egész magyar nemzetre.

Olvasmányként elhangzott Jeremiás próféta meghívása, majd Jézus búcsúbeszédének egy részlete János evangéliumból. A szentmise homíliáját Beer Miklós nyugalmazott váci megyéspüspök mondta. Szentbeszédében párhuzamot vont utódja és a saját élete között. Őt akkor szentelték pappá 1966-ban, amikor Marton Zsolt született. Beer Miklós már a II. Vatikáni Zsinat lelkiületében készült papi hivatására, mely jelentős megújulást és reformokat hozott az Egyházba. Utódjára most az a – szinte profétai – hivatás vár, hogy átvezesse a Váci Egyházmegyet a szinodális szemléletű Egyházba. Beer Miklós azt kívánta Marton Zsolt papi jubileumának alkalmából, hogy ennek a megújulásnak legyen az Úristentől kiválasztott eszköze. Emlékeztetett, hogy a szinodalitásról szóló szinodus néhány hét múlva nyílik meg Rómában. – A II. Vatikáni Zsinat után Szent VI. Pálnak köszönhetjük azt a zsinati gondolkodást, amely az Egyház megújítására törekedett. „Ecclesia semper reformanda est” – idézte Szent Ágostont Beer Miklós. – Minden új körülmény között meg kell

hallani a Szentlélek hangját, hogy hiteles legyen Egyházunk, és naprakész legyen a válaszuk

a mai társadalom minden élető kérdésére, hogy tudjunk reményt adni az embereknek.

A két életút közötti párhuzamot szötte tovább Beer Miklós, amikor az 1991-es dátumhoz érkezett. Ő abban az évben ünnepelte papi ezüstmiseünnepét, amikor Zsolt püspök meghívást kapott a papságra. További két pontot is kiemelt, amelyekre a szentmise olvasmányai utaltak: A legszebb pillanat, amikor Isten személyesen megszólít bennünket, és érezhetjük Krisztus bizalmát, hogy az Ő üzenetét hitelesen továbbadjuk – ez Jeremiás próféta történetéből ismerős. A második pedig Krisztus ígérete, ami a búcsúbeszédében hangzik el, miszerint nem hagy bennünket árván, és elküldi a Szentléleket, amely vezet bennünket. A szinódusra utalva Beer Miklós emlékeztetett Ferenc pápa gondolatára, mely szerint a szinodus nem okos emberek gyülekezete lesz, hanem egy olyan hely, ahol a Szentlélek hangjára szeretnének figyelni.

Aktív püspökként sokat imádkozta Szent Ferenc alábbi imáját: „Uram, adj türelmet, hogy elfogadjam, amin nem tudok változtatni! Adj bátorságot, hogy megváltoztassam, amit lehet, és adj bölcsességet, hogy a kettő között különbséget tudjak tenni!” Ugyanezt a bölcsességet kérte Miklós püspök utódjának. „Biztos lehetsz benne, hogy én a »pálya széléről« izgatottan figyelem, hogy minden jól menjen, és imádkozom érted híveiddel együtt. A Szentlélek segítsen, vezessen tovább, mutassa neked az utat, hogyan tud a Váci Egyházmegyében az új szinodális egyházkép, a szinodális gondolkodás és ez az új egyháztörténelmi korszak elérkezni.” Beer Miklós végül ajándékba adta utódjának azt a mellkeresztet, amit Szent II. János Pál pápától kapott, hogy ennek a szent életű pápának a lelkiülete és szelleme vezesse továbbra is a főpásztort.

A szentmisét koncelebráltak az MKPK tagjai, a határon túlról Pál József temesvári és Böcskei

László nagyváradai püspök, valamint az egyházmegye papsága, továbbá az asszisztenciában jelen volt számos állandó diakónus.

A szentmise végén az egyházmegye papsága nevében Varga Lajos segédpüspök köszöntötte a főpásztort és kívánt neki további sok erőt szolgálatának teljesítéséhez. Ajándékként egy ezüstkely-

het, mellkeresztet és gyűrűt adott át. A kelyhen a Marton Zsolt által különösen is tisztelt Nagy Szent Gergely pápa és Isten Báránya ábrázolása látható. A keresztben a vértanúságra és Krisztus sebére emlékeztető öt piros kő látható, a gyűrűn pedig a székesegyházi püspöki trónus felett ábrázolt görög kereszt jelenik meg, amely Krisztus győzelmét jelképezi. Az ajándéktárgyakat Szabó János ötvösművész készítette erre az alkalomra.

Marton Zsolt a szentmise záróáldása előtt meghatódva köszönte meg pap- és püspöktársainak a jelenlétet és a közös ünnepelést, minden jelenlévőnek – volt iskolatársainak, tanárainak, családjának, híveknek –, hogy vele együtt ünnepeltek. Hálát adott Istennek az életéért, köszönetet mondva a misén is jelen lévő édesanyjának és családjának. Hálát adott a meghívásért a pedagógus hivatásra, majd a papságra. Megköszönte mindenkinek, aki hozzájárult, hogy az ünnep szép és méltóságos legyen. Utalt rá, hogy az egyházmegye valóban elindult a szinodális úton, amikor új jelmondataként azt választotta: „Együtt építjük” – és amiért már sok plébánia és plébános tesz is konkrétan.

Az ünnepet megtisztelte jelenlétével Rétvári Bence, a terület országgyűlési képviselője, Matkovich Ilona, Vác polgármestere és Inotay Gergely alpolgármester, valamint a Váci Egyházmegye központi intézményeinek vezetői. A zenei szolgálatot a Váci Székesegyház Ének- és Zenekara, valamint a Váci Székesegyházi Kórusiskola végezte. A gregorián tételeket Acsainé Dávid Ágnes igazgató, Franck és Händel műveit pedig Varga László, a váci székesegyház karnagyja vezényelte.

A szentmisét követően a Püspök-Vác Rendezvényközpontban tartották az ünnepi fogadást, ahol Gloviczki Zoltán, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola rektora mondott ünnepi pohárköszöntőt.

Forrás és fotó:
Váci Egyházmegye

Kihívások és lehetőségek a családpsztorációban

Hogyan újítsuk meg a házasságra készülő pasztorációját? Mit tud adni az egyház a házasság szentségére való felkészítésben? – ezekkel a kérdésekkel foglalkoztak az őszi családpsztorációs papi napon. Marton Zsolt püspök meghívására szeptember 12-én Budapesten, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia irodaházában találkoztak az ország különböző egyházmegyéiből érkezett papok, diakónusok.

„A család fontos részei, a családpsztoráció kulcsai vagytok, lendületet ad ennek a szolgálatnak ha az élére álltok, és időnként konkrétan részt tudtok benne venni” – köszöntötte a családpsztorációs papi nap résztvevőit Marton Zsolt váci megyéspüspök, a családpsztorációs püspökfelelőse. Megerősítette Ferenc pápa felhívását, miszerint a házasságra való felkészítést a katekumenális szemléletnek kell meghatározni. Az Egyháznak mint közösségnek feladata a felkészítés, a szentségbe való beavatás pedig a közösségbe való beavatást kell magával hozza – hangsúlyozta.

Felhívta a figyelmet az MKPK Családügyi Bizottságnak a közelmúltban összeállított kiadványaira, melyekben anonim módon lehet tájékozódni olyan kérdésekről, mint a meddőség, örökbefogadás, abortusz.

Nyék Kálmán a házasságra készülő lelkipásztori gondozásának megújításáról szólva elmondta: az egyik kiemelt téma a kommunikáció, melyen – ahogy Pál Feri atya is tartja – a legtöbb házasság elcsúszik. Nyék Kálmán szerint ezért a felkészítésben kiemelten foglalkozni kell a kommunikációval, fejleszteni kell a vitakultúrát. Javasolta az irányított beszélgetéseket, megosztást adott témák alapján, mint például félelem, vágyak, együtt megélt örömeik. Kérte, vegyék elő a tabunak tartott témákat, mint származás, család, pénz, szexualitás, hit – utóbbi esetében javasolta, merjünk elövenni témát, mert ennek hiánya olyan, mintha „malter nélkül akarnánk falat rakni”.

Nyék Kálmán felhívta a figyelmet arra, hogy a jegyesfelkészítésről rendszerben kell gondolkodni. Tudunk-e ajánlani a párnak helyet, ahova befogadják őket, s ahol a gyerekeik jól tudják érezni magukat? Tudunk-e kísérőt melléjük adni, aki bevonja őket a közösség életébe? Vannak-e imaalkalmak, ahová meghívhatóak, szolgálatok, ahová bevonhatóak? A kulcs, hogy legyenek a pap körül közösségek, munkatársak, akik segíthetik a Krisztusra találást.

Vadász Kinga SSS egyházjogász abból a tapasztalatból merített, amelyet az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye érseki bírósága munkatársaként szerzett. Hét éve része a testület munkájának, több száz tönkrement házassággal dolgozott. „Látom a szomorú véget, felismerhetőek a mintázatok” – ennek alapján tartotta meg *Felkészítés a házasság szentségére: ahogy a gyakorló egyházjogász látja* címmel elő-

adását. Kinga testvér a TestTeo' szolgáló csapat aktív tagja, különböző korosztályoknak tartanak lelkinapokat a test teológiája témájában.

Mire hív az Úr, amikor házasságra hív? Ha ezt mélységében megérti egy fiatal pár, és látnak maguk körül jó példákat, szép házasság vár rájuk, hiszen az ember teljes életszövetségre, önmaga teljes odaadására teremtett. Ezt az összetartozást kell felbreszteni a házasságban, és akkor könnyebben megy minden, amit el kell fogadni. Mire mond igent a házasságban az ember? Vadász Kinga idézte a kánonjogot: „A házassági szövetséget, amelyben a férfi és a nő az egész élet olyan közösségét hozza létre egymással, amely természeténél fogva a házaspár javára, gyermekek nemzésére és nevelésére irányul, Krisztus Urunk a megkeresztelték között a szentség rangjára emelte.” A felkészülés a házasságra sok-sok kérdés tisztázására ösztönöz, beszélgetésre, tudatosításra annak, hogy maga a házasság nem old meg semmit.

Sok házasság, amelyekkel a bíróságon foglalkoznak, lényegében létre sem jött, mert a felek nem voltak tisztában azzal, mire mondanak igent. Ennek tisztán látásában kiemelte az önismeretben való tudatosság szükségességét. Mi a múltam, mik a hiányosságaim, milyen sebeket hordozok? Milyen családból jövök? Mik a mintáim? El tudom-e fogadni, amit a má-

sik hordoz? Ugyancsak önismereti kérdés a személy döntésképpessége. Érett-e, hogy meghatározó döntéseket hozzon? Felfogja-e, hogy a házassággal megváltozik az élete?

A kánonjogász kiemelten foglalkozott a gyermekáldással. Az a házasság, amely annak kényszerében jön létre, hogy becsúszott a baba, az nem abban a szabadságban kötöttik, amelyben az igent megalkalmazottan ki lehet mondani. Itt a papnak fontos szerepe lehet, ő inkább tud objektív lenni, mint a szülő, annak mérlegelésében, hogy szabad-e az újdonsült párnak szentségi házasságot kötni. A gyermekvállalásra mondott igen jelenti, hogy a házasság megkötésétől bármikor megkaphatja a pár a gyermekáldás ajándékát. Fontos, hogy ezt vállalják, illetve megbeszéljék, ki mennyi gyereket szeretne, mi lesz, ha nem adatik meg a gyermek.

Az egyházjogász meghívott a felbonthatatlanság követelményének átgondolására: Akarják-e a házasságot és annak lényeges elemeit vállalni egy életen át? Mit gondolnak a hűségről, hol húzzák meg a határt? Ma már a tisztaság a tabutéma a jegyesek felkészítésében – mutatott rá arra a változásra Vadász Kinga. Arra biztosított, merje a pap elövenni a témát, ajánlja fel és hívjon meg a tisztaságra. „A házasság valami egészen más, nem a kapcsolat alakulásának egy szintje” – hangsúlyozta. A tisztaság lehetőséget ad, hogy a pár valóban megismerje egymást.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

„A jövőért még most is tehetek valamit”

Beszélgetés Menyhárt M. Teréz FDC nővérrel a szerzetesi élet kihívásairól

Menyhárt M. Teréz az Isteni Szeretet Leányai Kongregáció tagja. Magyarországon Kovács Piroska Mária nővérrel már csak ketten maradtak a rendben a fiatalabbak közül, mivel nagyon sok nővértársuk hunyt el az elmúlt években. A létszámcsökkenés miatt tavaly még a virágzónak mondható leánykollégiumukat is be kellett zárni Ferencvárosban. Teréz nővér mégis bizalommal tekint a jövőbe.

– Idén, Szent Ágoston ünnepén volt huszonöt éve, hogy beöltözött. Mi vonzotta a szerzetesség felé?

– A rendszerváltás idejét éltük. Az utcán soha nem láttam habitusba öltözött szerzetesseket, bár ma már tudom, hogy sokan lehettek akkor is, csak épp civilben jártak. Jobbára szocialista oktatásban részesültem, így nem tudhattam, hogy a szerzetesseket illegálisba kényszerítették. Tizenegy éves koromtól jártam templomba. A *Szentírás*t olvasva megfogott Jézus élete: úgy szerettem volna élni, ahogy ő, de tudtam, hogy nekem nőként ez nehezebb lenne a nagyvilágban. Amikor később e vágyamról beszéltem mások előtt, valaki azt mondta, valószínűleg apáca szeretnék lenni. Lehetetlen, gondoltam, hisz ők bezárva élnek, én pedig a szegényekért, a szükségét szenvedőkért szerettem volna tenni valamit. Később a mottóm is ez lett: „Mindent a szegényekért!”

– Hogyan alakult ki ez a vágy Önben?

– A dunaújvárosi lakótelepen nőttem fel, majd Miskolcra kerültem középiskolába. Borsodban megismertem a városi és a falusi életet, és a nyomorral is találkoztam. Empátia ébredt bennem a szegény emberek iránt, érzékeny lettem a problémáikra. Akkoriban a szociális háló még nem épült ki ilyen mértékben, mint manapság. Szerettem volna tenni értük valamit. Tetszett, hogy közösségre lehet velük lépni, és ezek a közvetlen és vidám közösségek általában hamar kialakultak. Borsodban a belépésem előtt, amíg vártam a beköltözésemre, postásnak álltam. Biciklivel kellett két falut nap mint nap megjárnom. Találkoztam romákkal is, amiben egyszerre volt félelem és öröm a számomra. Sokszor előfordult, hogy valahova alig merem bemenni, de aztán a legbarátságosabb és legotthonosabb légkör fogadott. Százezer forintokkal mászkáltam, mégsem kellett tartanom soha semmi rossztól. A biciklin reggelenként sokat imádkoztam, így megerősödtem bennem az Atyaistennel való párbeszéd.

– Hogyan talált rá az Isteni Szeretet Leányai Kongregációra? Miért épp ennyire vonzotta?

– Először titkosan kezeltem a vágyat, hogy jézusi életet éljek. A *Kezdeti Életben* volt egy rovat *A lelki-átya válaszol* címmel. Endrődy Imre atyának írtam, hogy szerzetesi szeretnék lenni, segítsen, merrefelé induljak el. Felvette velem a kapcsolatot, és elintézte, hogy meglátogathassak egy női rendet. Egy hétfővéget töltöttem náluk a kolostorban. A vonzódás azonban mintha csökkent volna bennem, annak ellenére, hogy hiteles, fiatalokból álló közösséggel találkoztam. Az előljárójuk azt mondta, ne búsuljak, ha van hivatásom, lesz olyan rend, ahol majd otthon érezem magam.

Így is történt aztán a saját közösségemben. Amikor megérkeztem a házba, a kitett szimbólumok, az alapítónő képe, a fotók és az egész légkör az otthonosságot sugallta, azt, hogy itthon vagyok. A nővérek között akkor még többen voltak a fiatalok. Részt vettem az imádságban, az életükben, és úgy éreztem, ez a hozzám közeli stílus. Évekkel később Rómában egy előadásra hallottam a következőt: „A karizma stílust teremt.” Ezt a mondatot nagyon fontosnak és igaznak tartom, engem is a stílus ragadott meg akkor.

– Hogyan teltek a tanulmányi évei?

– 1996-ban csatlakoztam a rendekhez. Baternay Ágota Sacré Coeur nővér szervezte meg a szerzetesnővérek számára a teológiai oktatást. A különböző rendeből jött nővérek között barátságok alakultak ki. Megismertem a többi közösséget, és ez megerősített a saját hivatásomban, egyértelműbb lett, hogy az én közösségem az Isteni Szeretet Leányai. Mindegyikünk számára fontos volt, hogy Krisztust akarjuk követni, Isten szeretetét akarjuk láthatóvá tenni, ám meg kellett keresnünk a saját karizmánkat, küldetésünket. Tapasztaltuk, hogy a hangsúlyok minden rend estében máshová esnek, mind-egyiknek megvan a saját stílusa.

Az Isteni Szeretet Leányai Kongregációban négy év telik el az elsőfogatadalmig: két év a jelöltség, utána jön a beöltözés, majd két év a noviciátus, ezt követően évente teszünk fogadalmat az örökfogadalmig. Kell ez a hosszú idő, miközben a tanulmányok is segítenek bennünket az önreflexióban, az Egyház tanításának, a saját rendünk történetének, a nagy rendalapítók lelkeségének a megismerésében. Számunkra mindenekelőtt Szent Ágoston a példa, az ő reguláját követjük. Az első időkben néha megkérdőjelezhető a hivatásunk, például ha honvágyat érzünk, máskor pedig mennénk miszsióba akár Afrikába is. Egyre inkább vonzódtam a szerzetesi élet felé, egyszer mégis azt éreztem, hogy összecsomagolok, és itthagytok mindent. Ugyanez az érzés tört rám az örökfogadalmam előtt is: akkor már világossá vált, hogy egyike leszünk a zsugorodó magyar közösségeknek. A fiatalok elhagyták a közösségünket, korrektek módon, még az örökfogadalmam előtt. Fájt, de láttam, hogy ezek a társak nem voltak igazán boldogok nálunk, és ez megkönnyítette a búcsút. Utólag úgy látom, ezek a próbatételek is megerősítettek, felkészítettek a mostani nehézségekre.

– A kongregációt Bécsben alapították, de számos országban jelen van. Volt külföldön tapasztalata az Isteni Szeretet Leányairól?

– Sokat éltem Bécsben, a központunkban, hogy megtanuljak németül, mert csak angolul tudtam. A kongregáció „velejét” láthattam, és megismerkedtem az alapítási helyszínekkal. Találkoztam külföldi nővértársakkal is. Az Anyaházban mindenki küszködött a honvágygal, de összefogtunk, együtt tanultunk és dolgoztunk. Emlékszem, úgy mostuk fel a hatalmas ebédlőt, hogy közben valcert táncoltunk. Azóta is tartjuk a kapcsolatot, tudjuk, kivel mi van.

– Mire örökfogadalmat tett, szinte Ön volt az egyetlen fiatal a magyar tartományban, ami akkor még jóval nagyobb létszámú volt. Most ketten vannak fiatalabbak, ketten pedig már a kilencvenen is túl. Hogyan nézett ezzel a tényre szembe?

– Nekem személyesen sokat segített, hogy még perlekedtem is emiatt Istennel. Aztán meg körülvettek az egyetemisták, így nem volt annyira szembetűnő, hogy a fiatal rendtársak kevesen vannak. Az épületünk egy részében kollégium működött. Isten megtartó pe-

dagógiája talán az volt, hogy a kollégistákon keresztül is tapasztaljam a fiatalok társaságát. Később reménykedtünk abban, hogy nemzetközi közösség alakul majd nálunk. Vártunk külföldi nővéreket, ezért is kezdtem el olaszul tanulni. Erőt adott, hogy más tartományainkat, ahol létszámihiány van, a nagy családunk megsegítette. Aztán jött a covid-járvány. A generális vezetést most is lát esélyt arra, hogy nővéreket küldhessenek Magyarországra. A kisebb nővéri létszámnak hátránya az is, hogy a munkákat kevesen végezzük, nem tudunk sok helyre eljutni, ám az előnye az lehet, amennyiben a fájdalom felül tudunk kerekedni, hogy elmélyedhünk a tanulmányokban.

– Milyen tanulmányokat végzett?

– A hittanár-nevelő diploma megszerzése után segítő szakmai tanulmányokat folytattam. 2009-ben bekerültem a Károli Gáspár Református Egyetem mentálhigiéné szakára, 2012-ben végeztem. Miközben segítő beszélgetésekkel támogattam azokat, akik életük valamely területén elakadtak, gondokkal küszködtek, magam is sokat csiszolódtam. Aztán 2020–2022 között a mediációt, azaz alternatív vitarendezési módot, a konfliktusban lévő felek megegyezésének elősegítését tanulhattam. Amikor a ferencvárosi intézményünket, a kollégiumot és tartományi központot be kellett zárunk, sokat segített ez a tudás. A szívemnek nagyon kedves volt az a ház, hiszen oda léptem be, ott képződtem. A mediációs tanulmányok során fontos téma volt a gyermek- és családvédelem, megismertem az ezekkel kapcsolatos jogszabályokat. A lifecoachingot, az életvezetési tanácsadást egy több hónapos képzésen végeztem el. Úgy láttam, jó lenne megfelelő segítséget nyújtani a krízisben lévőeknek. Mivel én is ember vagyok, így voltam és leszek is a segített szerepében, sokat köszönhetek a támogatóimnak magam is. Tetszett a képzésekben, hogy nem ültették a tudományt Isten helyébe. A tanulmányaim során elkerültem a reformátusokhoz és a metodista egyház főiskolájára, katolikusként ebből a tapasztalatból is gazdagodtam.

– Ha valaki segítséget szeretne kérni, hogyan tudja elérni Önt?

– Van egy weboldalam. Részt veszek továbbképzéseken, de úgy látom, esetemben felelőtlenség lenne most praxist működtetni, mert ekkor a rendünk feladataira, amiknek elszántsága van számomra, nem biztos, hogy készen tudnék állni. De most is eljutnak hozzám a segítséget

nek lett így ágya, akik addig matracokon aludtak. Nagy öröm volt ez a gyászban. Sok ilyen örömet éltünk át, nem csak szomorúságot.

– Mi tud megtartó erő lenni ebben a helyzetben?

– A Szentháromság szeretetéből kell merítenünk, ahogyan a szabályzatunkban is írva van. Sok erőt ad a szabályzat biztató soraival, de figyelmeztet saját gyarlóságainkra is. A lányai vagyunk a Szenvedő Szeretethez, mondja alapítónőnk, de nemcsak egymásért, a közösségért, hanem az emberekért is. Szent Ágoston regulája, Edith Stein életpéldája, Lisieux-i Szent Teréz és Ward Mária írásai nélkül nem tudtam volna ezt a folyamatot jól átélni. Belőlük táplálkozom, és a civil emberek példájából, hiszen látom, ők mivel küzdenek, hogyan oldják meg a problémáikat.

– Mit tanult ezektől a szentektől?

– Edith Stein filozófusként is meg tudott maradni egyszerűnek, még a gázkamra árnyékában is kapott kegyelmeket. Nem kell tehát félnem a legrosszabb lehetőségek bekövetkeztétől, mert Krisztus ott lesz velünk. Ő ugyanaz tegnap, ma és mindörökké. Elgondolkodtam, hogy most még nyúlhatok könyvekhez, de egy hasonlóan fájdalmas szituációban, mint a gázkamra vagy az óvóhely, vajon elég táplálék lenne-e az, amit eddig elolvastam, amit a szívemben őrzök? Lisieux-i Terézről vagyok elnevezve. Ő a kis utat választotta. Telle volt az élete nehézségekkel, de megtanult örülni a megalázó helyzeteknek is. Számára a ma kilátástalannak tűnő helyzetek is lehetőséget jelentenek. Estig sorolhatnám, amit Szent Ágostontól lehet tanulni. „Az arcodat keresem, Uram” – nagyon fontos mondat ez tőle. Ágostonnal az indított el a közös úton, hogy őt is az érdekelte: ki az Isten, és ki az ember? Ward Mária mi mindent végig nem élt, mégis nagyon tudott bízni! Sokszor hívom őt segítségül, ha úgy érzem, félreismernék a saját egyházi vagy munkatársi közösségemben. Szent Ignációtól azt tanultam meg, milyen indifferensnek lenni, milyen izelgetni a dolgokat, továbbá a 15 perces imát – örülni annak is, ha csak annyi adatik.

– Milyen érzések, gondolatok járnak egy ilyen nehéz helyzettel?

– Nagy magány és bizonytalanság van az életemben, de ez más embertársaimnak is kijut manapság. Sokat jelent a segítő beszélgetések során, hogy át tudom érezni, milyen az, hogy ki kell fizetni a számlát, milyen otthagyni a szeretett házat, vagy hogy ha megbetegszem, nem helyettesít majd senki. Ha kezdő szerzetes lennék, lehet, hogy megbílnék. Meg kellett barátkoznom a magánnyal, amihez sok támogatást kaptam. Ma már szeretem. Ugyanakkor szabadság is van bennem. Sok hasonló érzést élünk át a kis létszámú női rendekkel. Nekünk a belső dolgokra kell figyelni, nem tudunk annyira szem előtt lenni. A házat sem szépítgetjük most, mert inkább az emberekkel foglalkozunk, a ma emberével van dolgunk. Várjuk a jövőt, mutassa meg a Jóisten, hogyan folytatódik az utunk, ha az itteni küldetésünk befejeződik. Nem az következtet be, amire fiatal szerzetesként vágytam, de a jövőért még mindig tehetek valamit.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

A bodajki kegyhely ünnepe

A Mindenkor Segítő Szűz Mária-templom basilica minor rangot kapott

(Folytatás az 1. oldalról)

Bodajk ilyen hely – jelentette ki Spányi Antal, és emlékezett, hogy ide járt imádkozni István király a családjával, és kereste az utat Mária által, az ő segítségét kérte, hogyan vezesse népét Krisztus hitére, hogyan tudja a magyarságot az élet felé terelni. „Ismerete ennek a helynek a különleges mivoltát Prohászka Ottokár is, Magyarország apostola és tanítója, aki gyakran jött ide erőt gyűjteni, békére lelteni. Tudta ezt Mindszenty József bíboros is, aki 75 évvel ezelőtt azért érkezett ide, hogy a Mária-esztendőben az utolsó nagy beszédét elmondja a Bodajkon összegyűlt sokezes hívőközösség előtt” – mondta Spányi Antal püspök, majd megkérte Michael W. Banach nunciust, hogy hirdesse ki a Szentatya döntését a basilica minor cím odaítéléséről a bodajki Segítő Szűz Mária-kegyhely számára.

A nuncius kiemelte, a basilica minor egy tiszteletbeli cím, amelyet a pápa különösen fontos katolikus egyházi épületeknek, templomoknak adományoz. Ennek célja, hogy erősítse az adott templom kötődését Róma püspökéhez, és kiemelve jelentőségét az egyházmegyében. Rámutatott, hogy a kisbazilika címhez kiváltások is kapcsolódnak: a hívek teljes búcsút nyerhetnek, és a pápai jelkép, a keresztbe tett kulcsok, használható a bazilika pecsétjén, berendezési tárgyain és zászlóin.

Michael W. Banach arra is kitért, hogy Isten nem egy halott kövekből álló templomban akar velünk lakni, hanem élő kövekből álló templomban. Mi, megkeresztelt keresztények vagyunk Isten temploma. Isten rajtunk keresztül akar jelen lenni a világban, az emberek között. Testvéri szeretetünknek kell tanúságot tennie az ő jelenlétéről és szeretetéről. A nuncius aláhúzza: mi, az Egyház, arra kaptunk küldetést, hogy tanúságot tegyünk Isten jelenlétéről a mindennapi életünkben. „A pápa elismeri a Segítő Szűz Mária-kegyhely jelentőségét. Gratulálók! Ugyanakkor a pápa küldetést ad önöknek.

Ma, ezen a Máriának szentelt kegyhelyen azt az igazságot akarjuk ünnepegni, hogy misszióra vagyunk hivatottak, és hogy Mária anyánk ott van számunkra, mint az Egyház élete ezen részének Édesanyja” – jelentette ki az apostoli nuncius.

Erdő Péter bíboros homíliájában elmondta: Nagy ünnepe van ma a Mindenkor Segítő Szűz Mária bodajki kegyhelyének. A Szentcsék megadta ennek a kegytemplomnak a kisebb bazilika, vagyis a basilica minor címet. Ez pedig elismerés és kötelezettség. Felhívás a zarándoklatra és a zarándokok fogadására, a bűnbánat szentségének kiszolgáltatására és a szentmisék méltó ünneplésére, közös és hatékony imádságra, a hálaadás, a dicsőítés és a kérés szavaira.

Hány nemzedék is telt el azóta, hogy ezen a helyen Szűz Mária különleges segítségét a hívő emberek megtapasztalták! Nem véletlen, hogy épp Bodajkon a Mindenkor Segítő Szűz Máriát tisztelik. Mikor is van ez a mindenkor? Már a korai Árpád-korban székesfehérvárnak mondtak egy Szűz Mária kegyhelyet. Nem csupán a királyi templom épült a Szent Szűz tiszteletére, hanem külön kápolna is. A legenda szerint Szent László király is itt futamította meg Szűz Mária közbenjárásának segítségével, a kereszt jelében a pogány támadókat, de a török időkben is innen

indultak a keresztények Székesfehérvár felszabadítására. Amikor pedig az ország újra szabadra vált, a hívő emberek nem feledkeztek meg az ősi romokról és arról, hogy milyen szellemi, lelki emléket hordoznak ezek a kövek. Amikor Móron 1695-ben letelepítették a kapucinusokat, ők külön feladatuk kapták a bodajki kegyhely

egész világmindenségben.

A válasz pedig örömhír, segítség. Eligazítás és erőforrás háborútól és félelmeiktől kintzott korunkban is, amikor az emberek elidegenednek egymástól és védtelennek érzik magukat a digitális befolyásolás, vagy akár a mesterséges intelligencia hatalmával szemben.

Isten a Teremtő szemével néz bennünket és így nézi az egész világot. Ő tudja, Krisztus tanít is minket rá, hogy fontosabb az élet az eledelnél és a test a ruhánál. Ő tudja, hogy az emberek világában, az emberek társadalmában királynői hely illeti meg az édesanyákat, akiktől az életet kapjuk, akiktől a nevelő és gondoskodó szeretet ezernyi olyan láthatatlan ajándékát kapjuk, aminek pontos létezését és értékét talán a jövő tudománya fogja felfedezni. Adjuk meg a megbecsülést, a tiszteltet és a valódi elismerést az édesanyáknak! Ez nem pusztán udvariaság. Ezt az igazságosság kívánja meg. A valóság követeli meg. Ezen népünk élete múlik.

Hosszú évszázadok óta könyörgünk itt, Bodajkon: A Szent Szűz anyai közbenjárása szabadítsa meg minket most és mindenkor minden testi és lelki nyomorúságunktól, szabadítsa meg népünket a kishitűségtől és minden önzéstől, és segítsen el mindnyájunkat az örök boldogságra! – zárta beszédét a bíboros.

Zsuffa Tünde/
Esztergom-Budapesti
Főegyházmegye
Fotó: Wágner Csapó József

**Fedezze fel az Év Háza 2023
közönségszavazás épületét
kívül-belül egyaránt!**

Szeretettel várjuk Zalaegerszegen!

www.mindszentyneum.hu

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
2023. október 25-29. | 5 nap | 119.900 Ft/fő

ADVENT MÁRIACELLEN
2023. december 2-3. | 2 nap | 64.900 Ft/fő

SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT AZ ADVENTBEN
2023. december 4-10. | 7 nap | 619.900 Ft/fő

ADVENT MÁRIABESZTERCÉN ÉS ZÁGRÁBBAN
2023. december 9-10. | 2 nap | 49.900 Ft/fő

SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT
2024. február 5-11. | 7 nap | 599.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL
AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN
2024. február 9-12. | 4 nap | 324.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT
PORTUGÁLIAI KÖRUTAZÁSSAL
2024. március 13-18. | 6 nap | 389.900 Ft/fő

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE
KRAKKÓBAN
ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
2024. április 3-7. | 5 nap | 134.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móróc Zsigmond út 141.): október 20-án 18 órától 23-án 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Szabadulás az okkultizmusból”. IDŐPONTVÁLTOZÁS: november 9-én 18 órától 12-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Lelkigyakorlat a megkülönböztetésről”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

TALÁLKOZÓ

A budapest-rákospalotai Magyarok Nagyasszonya Főplébánia (Budapest XV., Széchenyi tér 8.) szeretettel várja a magyarok nagyasszonya tiszteletére szentelt templomok egyházközösségeit és más templomok hívő közösségeit is, a XIV. Országos Magyarok Nagyasszonya Találkozóra 2023.

szeptember 23-ára. Az ünnepi szentmisét 11 órakor P. Kozma Imre OH gyémántmisés kápolnaigazgató, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alapítója, irgalmas-rendi szerzetes mutatja be.

HALÁLOZÁS

Nyúl Sára szociális testvér életének 86. évében, 2023. szeptember 3-án hazatért az Atyai Háza. Temetése 2023. szeptember 28-án, csütörtökön 11 órakor lesz a Kelenföldi Szent Gellért Templomban. (Budapest XI., Bartók Béla út 149.)

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.
A szerkesztőség

ADÁS-VÉTEL

NERC-, róka- és mindenfajta szörmebundát, teljes ruhanemű-hagyatékot vásárolunk. T.: 06/20-229-0986

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út

16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLUMŰVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évti-

zedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uveg-festes-stainedglass.hu

REGINA TÉKA – VESZPRÉMI Katolikus Könyvesbolt várja a KATTÁRS és Ifjúsági Körutalálkozó résztvevőit a belvárosban a Főposta közelében LELKISÉGI könyvek AKCIÓIVAL. Nyitva 10-17 ezen a hétvégén.

Ujember
KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2023. SZEPTEMBER 18.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábian Attila, Gáts Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduyari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thuillner Suszanna, Trautwein Eva, Vámosy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • Tördelés: Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egynégy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4680 Ft, fél évre: 9360 Ft, egy évre: 18 720 Ft
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank)
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; könyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/

KORMÁNY INFORMÁCIÓ

SZÉP-KÁRTYÁVAL MÁR A BOLTOKBAN IS VÁSÁROLHAT

Augusztus 1-től az év végéig már hideg élelmiszereket is vásárolhat a boltokban SZÉP-kártyájával. A munkáltatók pedig idén akár további **200 000 Ft** értékű, egyösszegű, kedvező adózású béren kívüli juttatásban részesíthetik munkavállalóikat.

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

HÍREK KÉPEKBEN

• A keresztény megújulás kérdéskörét járja körül idén ősszel a Nagymarosi Ifjúsági Találkozó, amelyet október 7-én rendeznek meg. A találkozó főelőadója Gájer László atya, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára lesz, a szentmise főcelebránsa pedig Felföldi László pécsi megyéspüspök, aki főpásztorként először látogat Nagymarosra.

• A Chemin Neuf Közösség immár 25. alkalommal rendezte meg a házaspároknak szóló Kána-hetét Magyarországon. A 2023 júliusában, Bodrogolasziban töltött egy héten több mint négyszázan vettek részt: 57 házaspár és gyermekeik, valamint a hét görögkatolikus leányiskolát intéző szervezők, segítők, a hét szolgáló csapata.

• A Szent István Lovagrend 2023. szeptember 16-án ünnepelte újraindulásának 30. évfordulóját a budapesti Szent István-bazilikában. A hálaadó szentmisét Martos Levente Balázs, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke mutatta be.

Veszprém-Főegyházmegyei Karitás Speciális busszal támogatják a kárpátaljai Szent Teréz Otthont

A Veszprémi Főegyházmegyei Karitászszerkezete egy speciális kialakítású kisbusszt és egy teherautónyi tartós élelmiszer adományozott szeptember 13-án a Nagyszőlősi Szent Teréz Rehabilitációs Otthonnak, ahol sajátos nevelési igényű gyerekek nappali gondozása folyik.

Teréz Otthonba járó gyerekek és szülei életét szeretné megkönnyíteni.

Az 1998 óta működő, ferences alapítású intézményben harminc gyermek fejlesztése és nappali foglalkoztatása zajlik, akik között halmozottan sérült, mozgássérült és autista gyerekek is vannak. Az intézményben olyan munkatárs is dolgozik, aki az ukrajnai háború belső menekültje, és most lehetőséget kapott, hogy masszörként segítse a fogyatékosokkal élő gyerekeket.

A gondozottakat az elmúlt tíz évben egy 2008-as évjáratú járművel szállították, ami nagy segítséget jelentett az érintett családoknak. A busz műszaki állapota azonban egyre aggasztóbbá vált, gyakran szorult szervizelésre. A Veszprém-Főegyházmegyei Karitás által megvásárolt jármű nemcsak megoldja napi szállítási gondjait, hanem egyedi kialakításával többletet is nyújt. Egy speciális rámpán kerekesszékekkel is könnyű bejutni az autóba, ülései többféle

Az ünnepélyes átadáson részt vett Écsy Gábor, a Katolikus Karitás országos igazgatója; Szijártó László, a Veszprém-Főegyházmegyei Karitás lelki igazgatója; Husovszká Andrea, a jótékonyági otthon vezetője; Német Sándor, a nagyszőlősi karitás vezetője és Weinrauch Mária nagyszőlősi ferences pap, a ferences rendház igazgatója.

Szijártó László elmondta: „A Katolikus Karitás rendszeresen segíti a Kárpátalján lévő testvéreket, nem teszünk különbséget a magyarok és ukránok között, például a háború kitörése után külön gyűjtést is szerveztek az itt élő testvérek számára. Most ezzel a mikrobuszal Udvardy György érsek atya a Szent

pozícióba állíthatók, ami lehetővé teszi, hogy a gondozók akár szemtől szembe fordulhassák és így praktikusabban segíthessék a gyerekeket az utazás során.

A nagyszőlősi karitás intézményeként 25 éve működő Szent Teréz Rehabilitációs Otthon ferences közreműködéssel jött létre, és magyar óvodát, bölcsődét is tart fenn, hamarosan pedig magyar nyelvű gimnáziumnak is helyet ad.

A nagyszőlősi karitás a továbbra is zajló háború alatt a tevékeny szeretet jegyében helyben ingyenkonnyhat működtet, a front térségében pedig élelmiszer- és tisztálkodási csomaggal látják el az ott élőket.

Forrás és fotó: Katolikus Karitás

Időkapuszulát helyeztek el a Normafánál épülő engesztelőkápolnában

Bokrétaiünnepségre gyűltek össze szeptember 12-én Budapesten, a Normafánál levő Annaréten, ahol nemrégiben elérte a legmagasabb pontját az épülő Világ Győzelmek Királynője-engesztelőkápolna. Sok hívő évszázados vágya válhat valóra még idén, hiszen várhatóan október-november folyamán teljesen elkészül a kis kápolna és mellette a harangtorony.

Rózsafüzér-imádság fogadta a XII. kerületi önkormányzat és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye képviselőit, valamint a saját munkatársait a rövid ünnepség előtt.

Pokorni Zoltán, a XII. kerület polgármestere elmondta, jó esély van arra, hogy a kápolna még az őszi folyamán elkészül. Beszélt arról is, hogy bár a terv, hogy miként épüljön föl, az évek során változott, a szándék mindvégig megmaradt. Az orosz-ukrán háború miatt változtattani kényszerültek, és a híveket kérték meg, hogy járuljanak hozzá a kápolna megvalósításának költségeihez. A polgármester örömmel számolt be arról, hogy várakozásaikon felül sokan adakoztak e célra. Egy Németországban élő orvos házaspár adta a legnagyobb összeget, 25 millió forintot, az adományozók többsége pedig pár ezer forinttal járult hozzá a kápolna megépítéséhez. (A közel félezer felajánlótól érkezett adományok közül a legkisebb összeg ezer forint volt.) Az adományozók nagy száma miatt a kápolnában nevüket nem is fogják emléktáblán felsorolni, de létrehozhatnak egy oldalt, ahol olvasni lehet majd őket. A polgármester bejelentette: a mai nappal a kápolna

megvalósításához szükséges adománygyűjtést befejezik, és átutalják a második részletet is az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye részére, mivel már biztosítottak látják az építkezés költségét.

Martos Levente Balázs, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke köszöntőjében kifejezte örömeit, hogy a kápolna tervezésében, megálmodásában, megépítésében és minden bizonnyal az érte való imádságban szorgoskodók együtt lehetnek és együtt helyezhetik el az alapító okiratot. Elgondolkodtató ennek a kápolnának az elnevezése: Világ Győzelmek Királynője-engesztelőkápolna – mutatott rá. – A győzelem és az engesztelés szó esetében két nagyon különböző fogalmat használunk együtt, hiszen győzelem általában a megsemmisítést, mások legyőzését szoktuk érteni, míg az engesztelés ennek épp az ellenkezője.

E névvel egy olyan sajátos győzelemre utalunk, amiben Isten végte-

len irgalmával a bűnt győzi le. Az Úr Jézus a földi életében templomnak nevezte önmagát, s tulajdonképpen saját magát tárta fel, hogy önnön életáldozatán keresztül győzze le az Istennel való szembefordulást. Így igazából mindenfajta engesztelésnek az a lényege, hogy az ember saját magát ajánlja fel azért, hogy a világban ne terjedjen a békétlenség és a szembenállás. Ebben a nagy küzdelemben és nagy engesztelésben a mi Urunk Jézushoz Szűz Mária állt a legközelebb a hitünk szerint, így tudott ő Győzelmek Királynője lenni – tette hozzá a püspök.

„Mindazok, akik az engesztelés művébe szeretnének bekapcsolódni, igazából azt állítják, hogy ehhez a végtelen irgalmas Istenhez akarnak kapcsolódni. Elsősorban nem másokat akarnak hibáztatni, nem másokat akarnak számonkérni, hanem önmagukat alakítják egyre befogadóbbá, olykor még olyan helyzetben is, ami nem a saját felelősségük len-

ne” – magyarázta Martos Levente Balázs.

A püspök arról is beszélt, hogy a kápolna megépülésével nagyon sokak reménye válik valóra, talán azoké is, akik az engesztelést nagyon fontosnak tartják az előbb vázolt hívő értelemben. Talán azoké is, akik Budapestnek ezen a sajátos, sokak számára fontos pontján zarándokként szeretnének jelen lenni, egy olyan helyen, ahol több zarándokút találkozik. S kicsit talán azoké is, akik ezen a környéken a természet szépségét akarják élvezni, akik az Anna-rétre jönnek pihenni, felüldülni. „A templomot, ahogy Ferenc pápa mondani szokta, olyan helynek szeretnénk tudni és megáldani, amely mindenki számára nyitva van, mindenkire vár, mindenkit erre a békességre szeretne meghívni együtt, Isten színe előtt” – tette hozzá az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke.

Ezt követően Martos Levente Balázs megáldotta a kapszulát és a benne lévő alapító okiratot, többek között e szavakkal: „Áldunk téged, mert megengedted, hogy jóakarátú emberek összefogásából Fiad dicsőségére és az ő szent anyjának, Szűz Máriának, a Világ Győzelmek Királynőjének tiszteletére templomépítés kezdődjön ezen a helyen, hogy jel legyen, hely az engesztelésre, forrás az áhított békének veled és minden emberrel.”

Az időkapuszulát, amelybe az alapító okiratot kívül a főegyházmegye Esztergom-Budapest című lapjának legutóbbi száma, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye névtára, valamint egy kis erszényben minden jelenleg használatos magyar pénzér-

méből egy-egy példány került, a kápolna padlójában helyezték el.

Erdő Péter bíboros március 16-án a budavári primási palotában tartott sajtótájékoztatón beszélt arról, hogy az Anna-rét esetében az a helyzet, hogy nem az Egyházé a terület, de amikor kitört az orosz-ukrán háború, megerősödött a hívek szándéka, hogy kézzelfogható módon „tegyük láthatóvá” könyörgésünket a békéért és azért, hogy a magyar nép sértetlenül kerülhessen ki ebből a „nemzetközi viharból”. Ennek a törekvésnek nyitott szabad utat a XII. kerületi önkormányzat azzal, hogy lehetővé tette az építkezést. A bíboros rámutatott: fontos dolog, hogy az év bizonyos napjain a Szent Anna-réten engesztelő imádság zajlik, több esetben egy-egy meghívott pap vezetésével szentmisét is tartanak. Ennek a hitéleti tevékenységnek egy látható jele, helyszíne lehet a hamarosan elkészülő kápolna.

A kétkörös tervpályázatot Márkus Péter és Koczka Kristóf építész pályaműve nyerte el, amelyet Merkel Tamás építészstúdiója fejlesztett tovább. Ők készítették el az engedélyezési, majd a kiviteli terveket.

Salacz Ákos, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye főépítésze elmondta: október végére várható az építési munkák befejezése. Azt követően kerül a kápolnába a Lenzsér-Mezsei Kata által tervezett – Szűz Máriát úgynevezett üvegtextil technikával ábrázoló – oltárkép, valamint a belső berendezés.

A kápolna megáldására várhatóan november folyamán kerül sor.

Agonás Szonja
Fotó: Thaler Tamás